

GAZETA RYBNICKA

MIESIĘCZNIK SAMORZĄDOWY

Nr 3/309

MARZEC 1997

ISSN 1232-437X

CZYTELNIA

PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWO-USŁUGOWE KONSEK s.c.

**OKNA I DRZWI
PVC**

Wyrób posiada certyfikat zgodności
Nr CZ ITB - 77/1996 ze świadectwem
ITB Nr 1025/94 dla systemu VEKA SOFTLINE

KONSEK

44-240 Żory
ul. Moniuszki 5
tel. (036) 43 42 164
tel./fax (036) 43 45 896

44-200 Rybnik
Pl. Wolności 15
tel. (036) 42 24 846
tel./fax (036) 42 24 992

47-400 Racibórz
ul. Browarna 16
tel./fax 41 52 248

44-300 Wodzisław Śl.
ul. Jana Pawła II 6-8
tel. (036) 45 53 960
tel./fax (036) 45 53 960

40-203 Katowice
Al. Roździeńskiego 188A
(budynek CMC Meble)

Zapraszamy również do sklepów branży RTV-AGD w Rybniku i Żorach.

RTV - THOMPSON, PHILIPS, PANASONIC, SONY
AGD - ARDO, WHIRLPOOL, BOSCH, ZANUSSI, POLAR, AMICA

Marek Szoltysek

RYBNIK
NASZE GNIAZDO

Drodzy Mieszkańcy naszego miasta

Dzieląc z Wami radość, której źródłem jest zwycięstwo dobra nad złem, składam Wam oraz Waszym bliskim serdeczne życzenia świąteczne.

Zwycięskie Alleluja sprawia, że dzielimy się radością oraz życzliwością nie tylko z najbliższymi, ale z każdym kto pragnie i szuka drogi ku wewnętrznemu pokojowi.

Wszystkim Mieszkańcom naszego miasta składam najlepsze życzenia pogodnych spokojnych, pełnych nadziei i miłości Świąt Wielkanocnych

Józef Makosz
Prezydent Miasta

Znane i swojskie

W zachodzącym na naszych oczach procesie zanikania barier narodowych, państwowych i gospodarczych szczególną rolę odgrywa edukacja regionalna. Podstawą powrotu do korzeni, własnego dziedzictwa kulturowego i "małej ojczyzny" oraz kształtowania poczucia własnej tożsamości jest znajomość lokalnej historii. I choć w piśmiennictwie dotyczącym przeszłości Śląska, w tym Ziemi Rybnickiej, znaleźć możemy wiele publikacji, żadna z nich nie była dotąd w stanie pełnić roli podręcznikowego źródła wiedzy, z możliwością szerszego wykorzystania go na lekcjach historii regionalnej.

Już wkrótce do rąk nauczycieli, uczniów oraz miłośników przeszłości Rybnika trafi książka naszego redakcyjnego kolegi, a jednocześnie nauczyciela historii w IV LO Marka Szoltyśka pt. "Rybnik naszego gniazdo". Ukazuje ona na tle dziejów regionu szeroką, historyczną panoramę miasta od czasów najdawniejszych po współczesne. Pozycja ta jest popularnym kompendium wiedzy o Rybniku, ilustrowanym dokumentalnymi zdjęciami i mapami. Interesującą szatę plastyczną stworzył Franciszek Kucharczak, a całość jest zwięzła i dostosowana do odbioru przez dzieci i młodzież. Książkę ożywia napisany śląską gwarą komentarz oraz rysunkowy dowcip.

- Jako nauczyciel - praktyk cieszę się, że będą mogła w pełni realizować program edukacji regionalnej w mojej szkole - powiedziała Krystyna Kiereta, która lekcje takie prowadzi od dawna. Chciałabym przytoczyć piękny cytat M. Lipok-Bierwiaczonek: "Mała ojczyzna to świat, gdzie wszystko jest znane i swojskie".

Z pewnością książka M. Szoltyśka "Rybnik nasze gniazdo", której stroną tytułową prezentujemy obok, rybniczynom ten świat przybliży jeszcze bardziej.

Radosnych i spokojnych Świąt Wielkiej Nocy
życzy
Redakcja

W numerze m. in.

- * Monitor Miejski,
a w nim uchwały, zarządzenia,
ogłoszenia, przetargi
- * Sprawozdanie finansowe
z budżetu miasta str. 4
- * Obywatel w urzędzie
- uprawnienia do kierowania
pojazdem str. 6
- * Nowe w telefonii
str. 7
- * Słodkie królestwo...
str. 9
- * Rozmowa
z Jackiem Niedzielą str. 10
- * Rybnik kulturalny
str. 12 - 13
- * Życie ze "Śląskiem"
str. 12
- * Po naszymu czyli po Śląsku
str. 14
- * ABC Rzeczy Śląskich
str. 16
- * Goście ze Stanisławowa
str. 18
- * Wspomnienia
o ks. Henryku Joście
str. 19
- * Przedstawiamy
Boguszowice-Osiedle
str. 20
- * Sportowe życie str. 26
- * Konkurs Wielkanocny
str. 29

Od Redakcji:

Prezydent Miasta przedłożył Radzie Miasta oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach sprawozdanie finansowe z wykonania budżetu za 1996 rok.

Stosownie do przepisów Prawa budżetowego, Zarząd Miasta przedstawia do publikacji poniższe sprawozdanie.

Skrócone sprawozdanie finansowe z wykonania budżetu miasta Rybnika za 1996 rok

Sprawozdanie z wykonania budżetu miasta za 1996 rok obejmuje w zakresie:

- budżetu zadań własnych miasta i zadań zleconych

dochody w kwocie 147.693.941 zł
wydatki w kwocie 151.149.704 zł

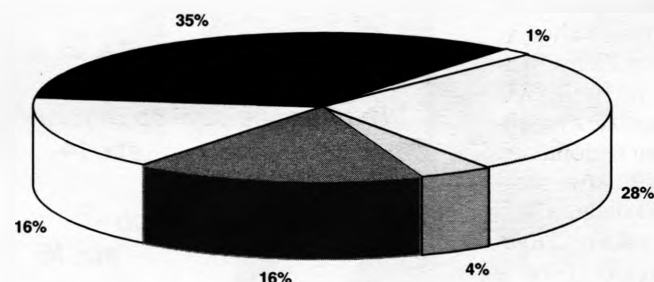
- gospodarki pozabudżetowej

przychody w kwocie 38.726.065 zł
rozchody w kwocie 38.162.359 zł

- gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej

przychody w kwocie 2.031.183 zł
rozchody w kwocie 1.468.389 zł.

1. Dochody budżetu wykonano w 102,14% założonego planu. Ich struktura przedstawia się następująco:

☐ dochody własne	☐ dotacje na zadania własne	☐ dotacje na zadania zlecone
☐ udziały w podatkach państwowych	☐ dotacja inwestycyjna z WFOŚr. i GW	☐ subwencja ogólna

Większe wpływy w stosunku do przewidywań budżetu osiągnięto w zakresie podatku rolnego, wpływów z karty podatkowej od rzemiosła, podatku do środków transportowych od osób fizycznych, opłaty targowej i administracyjnej oraz ze sprzedaży mienia.

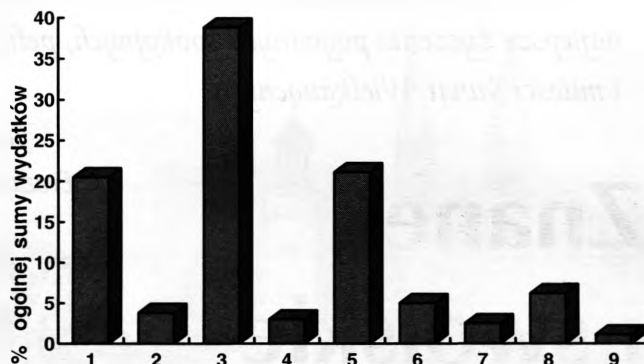
W realizacji dochodów budżetowych napotymano na trudności, w szczególności w zakresie podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz z tytułu opłaty eksploatacyjnej od kopalni, wynikającej z trudnej sytuacji ekonomicznej górnictwa i innych podmiotów (głównie przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek skarbu państwa).

2. Wydatki budżetowe zostały zrealizowane poniżej zakładane-

go planu (98,87%), co jest wynikiem rygorów oszczędnej gospodarki finansowej.

Kierunki wydatków w 1996 roku to:

1. gospodarka komunalna	30.932.879 zł
2. gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi komunalne	5.786.555 zł
3. oświata i wychowanie	55.627.133 zł
4. kultura i sztuka	4.580.824 zł
5. ochrona zdrowia	31.950.796 zł
6. opieka społeczna	7.578.289 zł
7. kultura fizyczna i sport	3.685.287 zł
8. administracja samorządowa	9.342.845 zł
9. pozostałe	1.665.096 zł

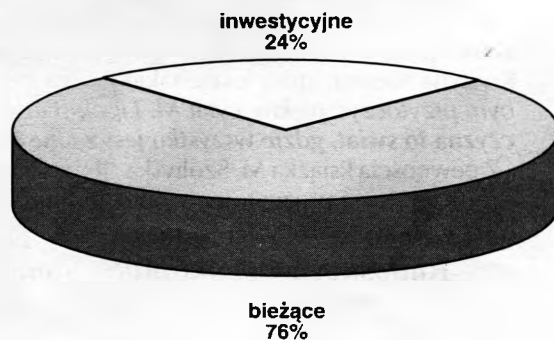

W ramach wydatków bieżących największe środki finansowe przeznaczono na:

- wydatki osobowe i pochodne (płace, ZUS, fundusz socjalny)	50.148 tys. zł
- dotacje dla jednostek gospodarki pozabudżetowej	23.776 tys. zł
- remonty budynków szkół, przedszkoli i przychodni lekarskich oraz obiektów: kultury, opieki społecznej i kultury fizycznej	4.238 tys. zł
- modernizację i remonty dróg	7.633 tys. zł
- oświetlenie ulic	2.237 tys. zł
- zasiłki i pomoc w naturze (opieka społeczna)	2.956 tys. zł
- dodatki mieszkaniowe	1.266 tys. zł

3. W ogólnej kwocie wydatków, wydatki bieżące stanowią 76% (114.316.129 zł) zaś wydatki inwestycyjne 24% (36.833.575 zł).

Struktura poniesionych wydatków

Na inwestycje komunalne i mieszkaniowe wydatkowano ponad 6.750 tys. zł. Wśród nich znalazły się: wodociągi i gazociągi budowane przy udziale czynu społecznego (720 tys. zł), gazociąg średnioprężny w dzielnicy Niedobczyce (150 tys. zł), kanalizacje sanitarne (896 tys. zł) w tym m.in. kanalizacja ul. Dąbrówki (160 tys. zł), ulic Poprzeczna i Jadwigi (415 tys. zł), ul. Sikorek (128 tys. zł), w dzielnicy Boguszowice Stare (130 tys. zł, w tym z budżetu państwa 30 tys. zł) oraz w dzielnicy Orzepowice (24 tys. zł), budowa mostu i łącznika Wiejska - Młyńska (109 tys. zł), budowa obwodnicy Wodzisławska-Chwałowska (241 tys. zł), infrastruktura osiedla domków jednorodzinnych przy ul. Wierzbowej (881 tys. zł, w tym z budżetu państwa 480 tys. zł), wykup gruntów (840 tys. zł, w tym przy ul. Raciborskiej 520 tys. zł), budowa ogrodzenia cmentarza (200 tys. zł) oraz zakup urządzenia do rozdrabniania i dezynfekcji odpadów poszpitalnych (2.076 tys. zł - środki z Woj. Funduszu Ochrony Środowiska i GW).

Inwestycje oświatowe, pomimo udziału państwa w ich finansowaniu (589 tys. zł), pochłonęły znaczne środki finansowe budżetu miasta, bo aż 6.228 tys. zł. Obejmowały one głównie szkoły podstawowe: ukończono rozbudowę (sala gimnastyczna) SP 3 na Piaskach (2.750 tys. zł), wykonano bioska przy SP 33 w Niedobczycach (59 tys. zł) i SP 13 w Chwałowicach (261 tys. zł), kontynuowano budowę szkoły podstawowej na Os. Boguszowice Północ (2.754 tys. zł). Wykonano modernizację i kapitalny remont budynku przy ul. Kościuszki 55 (350 tys. zł) na cele Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej dla Osób Niepełnosprawnych.

Na budowę nowego szpitala - poza środkami z budżetu państwa (15.500 tys. zł) - miasto wydało 2.000 tys. zł. Z darowizn osób fizycznych i prawnych na ten cel w ubiegłym roku uzyskano kwotę 38 tys. zł.

Zmodernizowano stację uzdatniania wody na krytej pływalni przy ul. Powstanców (800 tys. zł) oraz brodzik na kąpielisku Ruda przy ul. Gliwickiej (425 tys. zł). Wyposażono w sprzęt rehabilitacyjny Ośrodek Bushido (395 tys. zł).

Rozpoczęto prace przygotowawcze do rozbudowy Urzędu Miasta (2.000 tys. zł).

Miasto wsparło finansowo (253 tys. zł) remont budynku Sądu Rejonowego (Zamek).

4. W minionym roku miasto przejęło do realizacji **zadania wynikające z ustawy o dużych miastach**, obejmujące w szczególności lecznictwo ambulatoryjne, szkolnictwo ponadpodstawowe oraz drogi wojewódzkie i krajowe oraz realizowało nadal zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Otrzymane z budżetu państwa środki na ten cel nie pokryły w pełni rzeczywistych kosztów tych zadań, co wymagało ich dofinansowania ze środków własnych miasta w wysokości ponad 10,7 mln zł, w tym oświaty podstawowej - 3,4 mln zł.

5. Rok budżetowy 1996 zamknął się niedoborem o 4,8 mln zł niższym od założonego w planie po zmianach tj. kwotą 3.455.763 zł. Znaczny wpływ na obniżenie niedoboru miały otrzymane udziały w podatkach państwowych, a mianowicie w podatku dochodowym od osób fizycznych (4.923 tys. zł) i w podatku dochodowym od osób prawnych (118 tys. zł), które na rachunek bankowy miasta wpłynęły dopiero w 1997 r. i nie mogły zostać spożytkowane w roku sprawozdawczym. Niedobór

był pokryty kredytem bankowym, który był konieczny dla zapewnienia ciągłości realizacji zaplanowanych wydatków.

6. Gospodarka pozabudżetowa obejmuje zakłady budżetowe, środki specjalne, instytucje kultury i gospodarstwa pomocnicze.

Jednostki gospodarki pozabudżetowej pokrywają koszty swojej działalności - obok dotacji z budżetu miasta - przychodami własnymi (z odpłatności, z działalności usługowej itp.), które w 1996 roku wyniosły 14.950 tys. zł, w tym między innymi z czynszów i usług Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej - 6.667 tys. zł, usług Rybnickich Służb Komunalnych i Zarządu Zieleni Miejskiej - 2.505 tys. zł, z działalności Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji - 1.309 tys. zł, przedszkoli - 1.372 tys. zł, Miejskiego Domu Pomocy Społecznej - 481 tys. zł, a także środków specjalnych i gospodarstw pomocniczych - 1.413 tys. zł oraz instytucji kultury - 1.026 tys. zł.

Ponadto bezpośrednio z budżetu miasta sfinansowano zakupy inwestycyjne dla zakładów budżetowych w łącznej kwocie 1.020 tys. zł, w tym m.in. dla Rybnickich Służb Komunalnych - 753 tys. zł, Zarządu Zieleni Miejskiej - 110 tys. zł i placówek kultury - 133 tys. zł.

7. Dochodami gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej były głównie udziały we wpływach ekologicznych za gospodarcze korzystanie ze środowiska naliczanych przez Wojewodę Katowickiego (1.761 tys. zł) oraz wpłaty za wycięcie drzew, kary za przekroczenie dopuszczalnych norm w środowisku i odsetki od środków na rachunku bankowym (270 tys. zł).

Środki tego funduszu w kwocie 1.468 tys. zł wydano na realizację zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej: budowę kolejnego odcinka kolektora sanitarnego "B" (150 m) oraz kanalizacji sanitarnej w dzielnicy "Nowiny" (około 1.000 m) - 498 tys. zł, modernizację lokalnych kotłowni w placówkach gminnych - 393 tys. zł, modernizację systemów grzewczych w 216 budynkach indywidualnych - 146 tys. zł, rozruch i funkcjonowanie instalacji ZDA-M3 do neutralizacji odpadów poszpitalnych - 26 tys. zł, opracowanie "Master planu ekorozwoju miasta Rybnika" - 34 tys. zł, zakup (dla Państwowej Straży Pożarnej) sorbentów do likwidacji zagrożeń ekologicznych - 5 tys. zł, dokumentację wysypiska śmieci - 40 tys. zł. Ponadto pokryto wydatki związane z utrzymaniem i urządzeniem terenów zieleni miejskiej - 310 tys. zł oraz edukacją i propagowaniem działań proekologicznych - 16 tys. zł.

Pozostała na koncie funduszu kwota 917 tys. zł przechodzi w całości na rok 1997.

Komisje omawiają budżet

Od połowy lutego odbywają się spotkania poszczególnych Komisji Rady Miasta, a ich głównym tematem jest omówienie projektu budżetu miasta na 1997 rok oraz sprawozdanie z wykonania budżetu zeszłorocznego, przede wszystkim w zakresie działania danych komisji. Dyskusje w komisjach są wielce pomocne przy późniejszym zatwierdzeniu budżetu na najważniejszej sesji RM w ciągu roku - sesji budżetowej, która odbędzie się w środę 26 marca.

Obywatel w urzędzie

Kontynuując cykl poświęcony sprawom z zakresu komunikacji, które przychodzimy załatwiać w Urzędzie Miasta, w tym numerze zajmiemy się uprawnieniami do kierowania pojazdami na drogach publicznych.

Uprawnienia do kierowania pojazdami

Na drogach publicznych pojazdem może kierować osoba, która osiągnęła wymagany wiek i jest sprawna pod względem psychicznym i fizycznym oraz posiada wymagane do tego dokumenty. Do kierowania pojazdami uprawnia:

- * prawo jazdy w przypadku pojazdów silnikowych
- * karta rowerowa w przypadku rowerów
- * karta motorowerowa w przypadku motorowerów
- * karta woźnicy w przypadku pojazdów zaprzęgowych

SKŁADANIE PODAŃ O WYDANIE UPRAWNIENI

Zainteresowany uzyskaniem uprawnień składa podanie o ich wydanie do właściwego (zgodnie z miejscem stałego zamieszkania) urzędu za pośrednictwem ośrodka egzaminowania. Egzamin sprawdzający kwalifikacje niezbędne do uzyskania odpowiednich uprawnień należy zdawać w centrum egzaminowania na terenie województwa, gdzie zainteresowany ma stałe miejsce zamieszkania. Wyjątkowo w uzasadnionych przypadkach (praca, pobieranie nauki, służba wojskowa) można zdawać egzamin na terenie innego województwa. Aby uzyskać decyzję zezwalającą na zdawanie egzaminu w Rybniku należy w pokoju 019 Wydziału Komunikacji złożyć wniosek z załączonymi dokumentami potwierdzającymi czasowe zameldowanie na terenie Rybnika oraz pobieranie nauki lub zatrudnienie. Opłata za wydanie decyzji w przedmiotowej sprawie wynosi 22 zł. Odbiór uprawnień do kierowania pojazdami wydanych na podstawie wniosków złożonych za pośrednictwem centrum egzaminowania następuje najpóźniej w ciągu 7 dni od dnia otrzymania przez wydział wniosku, po uiszczeniu opłaty skarbowej (w formie znaczków skarbowych) w wysokości: prawo jazdy 7,5 zł. + 0,15zł za każdy załącznik, karta rowerowa 3,5 zł., karta motorowerowa 3,5 zł., osoby do lat 18 są zwolnione z obowiązku uiszczania opłat skarbowych za kartę rowerową.

Obywatel polski lub cudzoziemiec ubiegający się o prawo jazdy na podstawie prawa jazdy wydanego za granicą dołącza do podania złożonego w Wydziale Komunikacji posiadane prawo jazdy wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski. Zagraniczne prawo jazdy zostanie wymienione bez konieczności zdawania egzaminu jeżeli od czasu przyjazdu zainteresowanego do kraju nie minął okres jednego roku.

Posiadacz uprawnień do kierowania pojazdami na drogach publicznych obowiązany jest w ciągu 30 dni powiadamiać Wydział Komunikacji o zmianach dotyczących miejsca zamieszkania, nazwiska oraz o zagubieniu, kradzieży lub zniszczeniu dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień. Zawiadomienie jest równoznaczne ze złożeniem podania o wy-

danie wtórnika uprawnień. Opłata skarbową za wydanie wtórnika wynosi:

- prawa jazdy - 7 zł.
- karty rowerowej - 3 zł.
- karty motorowerowej - 3 zł.

Prawa jazdy wydane w Polsce uprawniają do kierowania określonymi pojazdami w ruchu międzynarodowym. Jeżeli jednak władze któregoś państwa będą tego wymagały, osoba zamierzająca kierować pojazdem za granicą powinna zaopatrzyć się w międzynarodowe prawo jazdy. Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Rybnika wydaje takie prawa jazdy tylko dla mieszkańców Rybnika, na podstawie ważnego prawa jazdy krajowego. Wniosek o wydanie prawa jazdy międzynarodowego ze znaczkami opłaty skarbowej w wysokości 7,5 zł oraz jedną fotografią należy złożyć w pokoju 019 przy ul. Chrobrego 2. Okres ważności międzynarodowego prawa jazdy nie może przekraczać 3 lat i nie może być dłuższy niż termin ważności krajowego prawa jazdy.

ŚWIADECTWA KWALIFIKACJI

Osoby wykonujące zawód kierowcy oraz inne osoby przewożące materiały niebezpieczne lub ludzi w celach zarobkowych podlegają okresowym badaniom sprawności psychicznej i fizycznej, ponadto powinny posiadać oprócz prawa jazdy odpowiednią praktykę w kierowaniu pojazdami. Stwierdzenia posiadania kwalifikacji dokonuje Wydział Komunikacji właściwy ze względu na miejsce stałego zamieszkania, wydając świadectwo kwalifikacji. Dla mieszkańców Rybnika świadectwa kwalifikacji wydaje Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Rybnika ul. Chrobrego 2 pokój 019, gdzie należy składać wnioski z wymaganymi przepisami załącznikami oraz jedną fotografią i znaczkami opłaty skarbowej w wysokości 8 zł.

Wszystkie druki i formularze oraz szczegółowe informacje potrzebne do załatwienia spraw związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami można uzyskać w pokoju 019 mieszczącym się w budynku głównym Urzędu Miasta Rybnika przy ul. Chrobrego 2.

Wszystkie opłaty uiszcza się w znaczkach skarbowych, które możemy nabyć w kasie Urzędu Miasta (parter) przy ulicy Chrobrego 2 oraz w bankach i placówkach pocztowych.

Wszyscy, którzy chcieliby poznać procedury załatwiania różnych spraw w urzędzie prosimy o listowne pytania na adres naszej redakcji z dopiskiem "Obywatel w urzędzie". Postaramy się na nie odpowiedzieć na łamach "GR".

Całą operację, my - użytkownicy, odczuliśmy jedynie w formie krótkiej ciszy w słuchawce. Ta mała przerwa w łączności oznaczała jednak ogromny krok technologiczny, jaki się tej nocy dokonał. Rano następnego dnia dzwoniąc do swoich znajomych wykrecaliśmy już nowe, wydłużone o cyfrę 4 bądź o 42 numery. Nowy sprzęt firmy AT&T to przede wszystkim najnowocześniejsze na

stworzona. Trudno precyzyjnie powiedzieć ile sumarycznie kosztowało to przedsięwzięcie, lecz wiadomo, że jest to kwota ponad 200 mln PLN.

Niewątpliwymi zaletami nowego systemu są także nowe usługi dodatkowe z jakich wraz ze zmianą technologii możemy korzystać. Od niedawna mamy możliwość zorganizowania np. telekonferencji czy korzystania z tak zwa-

W nocy z 24 na 25 stycznia br. Telekomunikacja Polska S.A, oddział w Rybniku przeprowadziła operację "przejęcia" swoich abonentów z przestarzałych central analogowych na nowoczesne cyfrowe.

Nowe w telefonii

świecie centrale telefoniczne 5ESS połączone ze sobą siecią światłowodową. Zmieniła się również struktura sieci abonenckich. Nowe rozwiązanie dotyczy innego sposobu łączenia miast i regionów w pętle. Wielu z nas pamięta jeszcze grudniową awarię łączy telefonicznych, kiedy to przez kilka dni nie mogliśmy z Rybnika zadzwonić np. do Rydułtów. W nowym systemie, dzięki łączeniu użytkowników w pętle, takie sytuacje nie powinny mieć już miejsca.

Niska awaryjność nowych sieci to oczywiście nie jedyna ich zaleta. Znacznie poprawiła się również jakość samych połączeń. Dzisiaj, gdy nie uzyskujemy wybranego połączenia, a dźwięk w słuchawce zgłasza zajętość, możemy być pewni, że to nie kolejny błąd systemu, lecz że wybrany przez nas rozmówca właśnie korzysta ze swojego telefonu. Dawne trzaski w słuchawce czy głos sąsiadki zza płotu słyszalny jak zza oceanu to dziś już relikty przeszłości.

Wszystko to sprawia, że rozmowy przez telefon przestają być smutnym obowiązkiem, a stają się niekłamana przyjemnością. Ten luksus jednak kosztuje i to kosztuje немало. Cena samych urządzeń nabytych od Amerykanów to 36 mln PLN. Warto jednak pamiętać, że cena samych urządzeń to tylko niewielka część ceny nowej sieci jaka już została

nej gorącej linii. W sumie telekomunikacja proponuje 11 dodatkowych możliwości wykorzystania bądź udoskonalenia naszych telefonów. By korzystać z nowych usług wystarczy posiadać aparat telefoniczny z przełącznikiem PULSE/TONE oraz wykupić dodatkowy abonament. Szczegółowych informacji w kwestii wysokości opłat oraz technicznej obsługi nowych funkcji udziela Biuro Obsługi Klienta rybnickiego Zakładu Telekomunikacji.

W skrócie nowe możliwości to:

- ❖ Przekazywanie wywołań w przypadku nieobecności abonenta - kierowane do abonenta wywołanie może być odebrane pod innym numerem.
- ❖ Kierowane do abonenta wywołania użytkują w odpowiedzi komunikat słowny *Proszę nie przeszkadzać*. Usługa niezwykle przydatna w studiach nagrań, gabinetach lekarskich itp.
- ❖ Przekazywanie wywołań w przypadku zajętej linii abonenta - gdy abonent prowadzi rozmowę, kierowane do niego wywołanie przełączane jest na inny numer.
- ❖ Natychmiastowe przekazywanie wywołań - usługa przydatna gdy będąc na wakacjach chcemy, aby docierały do nas telefony domowe.
- ❖ Ograniczenie połączeń wychodzących - usługa umożliwia ograniczenie rozmów wychodzących z naszego aparatu. Mamy możliwość zablokowania ruchu międzynarodowego oraz międzymiastowego bez blokady połączeń z telefonami służb specjalnych. Idealne rozwiązanie dla rodziców, których dzieci lubią prowadzić kosztowne rozmowy.
- ❖ Automatyczne budzenie.

Od 4 do 6 kwietnia br. w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych przy ulicy św. Józefa 30 w Rybniku trwać będzie

Giełda budowlana "DOM"

Organizatorami giełdy są Rybnicka Izba Handlowo-Przemysłowa i Urząd Miasta przy współudziale Cechu Rzemiosł Różnych w Rybniku. Do powtórzenia tego przedsięwzięcia organizatorzy zostali zobligowani przez uczestników giełdy ubiegłorocznej, która cieszyła się ogromnym powodzeniem wśród mieszkańców Rybnika i okolic, przynosząc wiele korzystnych kontraktów i zleceń wystawcom.

Celem tegorocznej giełdy jest stworzenie możliwości firmom z naszego regionu zaprezentowania stosowanych przez nie rozwiązań technicznych, nowych technologii i materiałów, nawiązania kontaktów i zdobycia zleceń, a odwiedzającym giełdę potencjalnym inwestorom uzyskania informacji o firmach i technologiach oraz znalezienia wykonawców dla swoich budowanych, remontowanych i modernizowanych, ocieplanych domów i mieszkań.

Dla wystawców i odwiedzających przewiduje się różne atrakcje jak wybór najlepiej prezentującej się firmy, a także nagrody dla odwiedzających ufundowane przez patronów imprezy Radio 90 FM i Trybunę Śląską.

Giełdę będzie można zwiedzać w godz. od 10⁰⁰ do 18⁰⁰.

Szczegółowych informacji o giełdzie udziela: **Rybnicka Izba Handlowo-Przemysłowa, ul. Rynek 12, 44-200 Rybnik tel/fax /036/42 211 68**

Z prezydentem przy kawie

Gośćmi kolejnego *Spotkania przy kawie* organizowanego przez rybnicką Izbę Handlowo-Przemysłową byli prezydent **Józef Makosz** oraz wiceprezydenci **Józef Cyran** i **Michał Śmigieński**. Ponad 30. przedstawicielom środowiska biznesu naszego miasta prezydent przedstawił zasady i filozofię rządów swojej ekipy, podkreślając rolę tworzących miejsca pracy

7

i wytwarzających dochód działających na terenie miasta firm. Biznesmeni poznali tegoroczne inwestycyjne zamierzenia władz samorządowych, udział miasta w inwestycjach państwowych, a także pogląd prezydenta na problem restrukturyzacji górnictwa. Ten ostatni temat wzbudził dyskusję dotyczącą wspierania przez miasto inicjatyw mających na celu tworzenie miejsc pracy dla młodych ludzi, których nie jest w stanie wchłonąć przemysł wydobywczy. Zgodzono się, że bez interwencji i dużych środków finansowych państwa problemu tego władze lokalne nie są w stanie pokonać.

Gościem kolejnego spotkania w kawiarni "Na Poddaszu" będzie prezes Jastrzębskiej Spółki Węglowej. /r/

Europejska promocja

Pod koniec stycznia br. w Pałacu Młodzieży w Katowicach odbyło się podsumowanie ogłoszonego w ub.r. roku przez Centrum Dziedzictwa Kulturowego Górnego Śląska konkursu fotograficznego pt. "Zabytki regionu w twoim obiektywie". Celem konkursu, sponsorowanego przez Foto-World "Kodak" było inspirowanie młodzieży do odbywania, poznawania i ocalania zabytków swojej miejscowości i regionu oraz rozwijania zainteresowań dziejami małej ojczyzny w europejskim wymiarze dziedzictwa kulturowego.

Spośród 500 uczestników, którzy przedstawili około 10 tys. fotografii, jury konkursu przyznało **najwięcej nagród uczniom z Zespołu Szkół Technicznych z Rybnika**. Dwójka rybniczian zakwalifikowała się do europejskiej edycji konkursu, któremu patronuje m.in. Rada Europy. Fotografie naszych uczniów: **Hortensji Stępień /z TOŚ/** i **Mariusza Borowicza /z TE/** znalazły się w międzynarodowym katalogu zabytków "Primera Experiencia Fotografia Internacional dels Monuments" /Pierwsze Międzynarodowe Fotograficzne Poznanie Zabytków/ oraz na 2 międzynarodowych wystawach w Barcelonie i Encamp-Andorze. Dwie fotografie ukazują rybnicką Bazylikę Mniejszą św. Antoniego oraz wnętrze b. Opactwa Cystersów w Rudach. Oprócz nagród laureaci otrzymali honorowe dyplomy Rady Europy. /K.K./

Opinia publiczna Boguszowic została ostatnio poruszona przypadkiem pogryzienia dziecka przez psa rasy doge statford, który wydosłał się poza posesję "agencji towarzyskiej", przy ulicy Małachowskiego 68.

Wydarzenie to wzbudziło okolicznych mieszkańców, którzy już od dawna dawali wyraz oburzeniu z powodu działalności tego przybytku w ich dzielnicy.

W związku z incydentem w Urzędzie Miasta odbyło się spotkanie z prezydentem Józefem Makoszem, na którym przedstawiciele mieszkańców oraz Rady Dzielnicy Boguszowice, a także rodzice poszkodowanego dziecka, przedstawili swoje zastrzeżenia co do działalności niechcianej "instytucji". Mieszkańcy twierdzą, że parcela na której przebywa kilka psów, w tym rasy rotweiler, jest zanieczyszczona odpadami i obawiają się, że kontakt zwi-

erzą z nimi może stworzyć zagrożenie epidemiologiczne w przypadku pogryzienia ludzi.

W następstwie dyskusji władze samorządowe miasta oraz Komendant Rejonowy Policji, który na spotkaniu był również obecny, zapew-

nili mieszkańców, że zostaną podjęte wszelkie możliwe działania prawne zapewniające bezpieczeństwo okolicznym mieszkańcom.

Oczywiście, nie jest tajemnicą, że zamknięcie psów opinii publicznej nie uspokoi, dopóki "Mineton", który jest solą w

oku dzielnicy nie zamknie swoich podwoi. "Dom uciech" zajmuje willę, którą agencja wynajęła od przebywających za granicą właścicieli. Jak twierdzą niektórzy boguszowianie, wynajmując dom przez pośrednika, nie były one świadome na jaki cel zostanie przeznaczony. W tej chwili są one ponoc zdecydowane nie przedłużać umowy, jest więc nadzieja, że problem z czasem zniknie. /r/

Niechciana "instytucja"

7

- ❖ Gorąca linia - po podniesieniu słuchawki abonent uzyskuje natychmiast połączenie z jednym ustalonym numerem.
- ❖ Połączenie oczekujące - abonent może dowiadując się o próbie połączenia z nim zawiesić rozmowę z pierwszym rozmówcą i porozmawiać z drugim.
- ❖ Połączenia trójstronne - trzech abonentów mogą prowadzić jednocześnie rozmowę telefoniczną.
- ❖ Wywołania przychodzące do abonenta uzyskują w odpowiedzi jeden z czterech ustalonych przez niego komunikatów słownych.
- ❖ Blokada przekazywania wywołań - abonent może uniknąć niechcianych przychodzących rozmów przekazywanych z innego numeru.

Dla entuzjastów komputerowych niezwykle cenne jest poprawienie jakości łączy ze względu na połączenia INTERNETOWE. Warto dodać, że już w najbliższych dniach serwer komputerowy z INTERNETEM uruchomiony zostanie w Rybniku, a do tego czasu można korzystać z serwera katowickiego placąc za połączenia tak jak za rozmowę miejscową czyli 17 groszy za impuls co 3 minuty.

Nowe centrale to również nowi ich użytkownicy. Wicedyrektor rybnickiego oddziału Te-

lekomunikacji **Wojciech Siedlaczek** zapewnił nas, że do 20 lutego przybyło w regionie 3000 nowych abonentów, zaś do końca roku będzie ich o 40 tys. więcej.

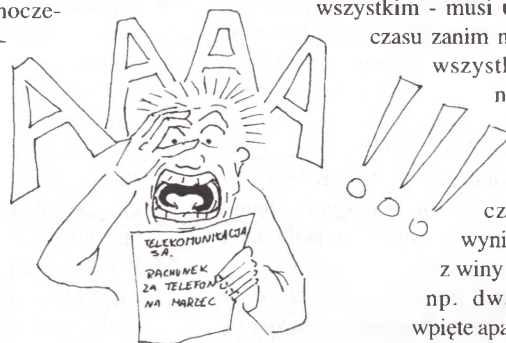
Ostatnią już chyba rodzącą się po lekturze tego tekstu wątpliwością jest pytanie, czy nowe systemy są rzeczywiście tak dobre jak przekonują nas o tym dane techniczne oraz czy zostały już gdzieś wcześniej wypróbowane? Tutaj odpowiedź pozostaje niejednoznaczna. Przede wszystkim - musi upłynąć trochę

czasu zanim nauczymy się z wszystkich oferowanych możliwości korzystać, po drugie - pojawiające się czasami awarie wynikają najczęściej z winy użytkowników np. dwa równoległe wpięte aparaty telefoniczne sieć wykrywa jako błąd i automatycznie odłącza abonenta. Same urządzenia wcześniej zostały już zainstalowane np. w Poznaniu i doświadczenia

tego miasta uczą, że jest to sprzęt rzeczywistej świetnej jakości, w rybnickiej strefie numeracyjnej mamy jednak nowsze oprogramowanie tych urządzeń i czy ten element zda egzamin, przekonamy się w najbliższych miesiącach.

Jako ciekawostkę można dodać na zakończenie, że nowe numery są zgodne z Europejskim Planem Numeracyjnym, tak więc wstępując do Unii Europejskiej nie będziemy musieli ich zmieniać.

Jacek Mirosławski

RADOŚĆ Z POSIADANIA WŁASNEGO TELEFONU ZNISZCZYŁ PIERWSZY RACHUNEK

Rys. Zh. Tomecki

I choć od kolejek zdążyliśmy się już odzwyczaić, nikt się nie skarżył, bo przecież pączki od Pawlasa są najlepsze. Tegoroczne były smażone wyłącznie na tłuszczu palmowym!

Założona w 1994 roku z okazji 25 lecia działalności cukierni Jadwigi i Stefana Pawlasów kro-

Słodkie królestwo na Sobieskiego

W "Husty czwartek", tradycyjny dzień pączkowego obżarstwa, kolejka do cukierni "Pawlasa" sięgała "Świerklańca".

Jadwiga Pawlas z piękniejszą częścią swego personelu za ladą cukierni. Zdj.: szol

nika pełna jest pochlebnych, wyrażanych także w obcych językach, opinii. Ale to nie te wpisy, choć miłe i często dowcipne, są najbardziej interesujące. Uwagę przykuwają przede wszystkim idące już w dziesiątki podziękowania za darmowe wyroby: od organizatorów akcji charytatywnych, parafialnych festynów, kolonii i półkolonii, od szkół, przedszkoli, domów dziecka. Pani Jadwiga nikogo nie odesłała jeszcze z pustymi rękami. Szczególnie często powtarzają się dziękczynne pisma od rybnickiego Specjalnego Ośrodka - Szkolno Wychowawczego i Szkoły Życia. Te dzieci szczególnie sobie cenią "słodkie chwilki"...

Przez cały rok do drzwi cukierni od zalepcza raz po raz pukają stali "odbiorcy" odkrawanych z blach brzegów ciast. - "Kraje" pakujemy w woreczki i dajemy je starszym i niezamężnym osobom, dzieciom. Chętnych jest coraz więcej...

Ponad ćwierć wieku istnienia firmy w jednym miejscu to u nas rzadkość. A trzeba dodać, że tradycje "słodkiego królestwa Pawlasów" są znacznie dłuższe. To ojciec pana Stefana, a teść zawiadującej dziś zakładem pani Jadwigi założył jeszcze przed wojną firmę w Katowicach, by

potem rozszerzyć działalność na inne miasta.

Jadwiga i Stefan usamodzielnili się w 1969 roku, a od tego czasu wiele się w firmie zmieniło. Została zawarta bliższa znajomość z komputerem, który został zainstalowany na niewielkim zapleczu - *Nie muszę już ślepczyć w weekendy nad*

księgowością - mówi pani Jadwiga. Dziś zajmuje się tym syn Sebastian, który, oprócz studiów menadżerskich, zdał egzaminy czeładnicze i jest pełnoprawnym cukiernikiem. Mamy zatem następcę. W komputerze przechowujemy również receptury na ciasta i lody. Często pochodzą one jeszcze od teścia Aleksandra...

Od kilku lat firma unowocześnie sukcesywnie park maszynowy, dobudowane piętro zostanie przeznaczone również na produkcję, a 20-osobowy

personel będzie miał lepsze warunki pracy. - *Cała tajemnica sukcesu polega na odpowiednim inwestowaniu w zakład, który musi się zmieniać, dostosowywać do czasów...*

Nie zmienia się na szczęście jakość wyrobów, nie zmieniają się też często klienci. Pani Jadwiga pamięta panią, która codziennie przychodzi "po ciasteczko do kawy" od początku istnienia zakładu oraz pana, który po raz pierwszy wstąpił tu jako młody człowiek, a teraz przyprowadza wnuki. - *Klient jest u nas najważniejszy - mówi szefowa. Jeżeli trzeba, dowozimy mu gratis towar do domu. Nasze wyroby są sprzedawane w kilkudziesięciu punktach na terenie okolicznych gmin. Ale cieszymy się nawet z jednego klienta, który przyjdzie po jedno ciastko. Staram się, by moje dziewczyny za ladą traktowały wszystkich z jednakową uprzejmością. I myślę, że klienci to odczuwają. Jeżeli się pracę lubi, to tak jakby się wcale nie pracowało - podsumowuje pani Jadwiga, życząc przy okazji swoim klientom zdrowych, słodkich i pogodnych Świąt Wielkanocnych.*

A przed świętami pod cukiernią "Pawlas" znów ustawią się kolejki po świąteczne mazurki i wielkanocne baby. /rl/

Promują zdrowie

Minął rok od założenia mającego siedzibę w Rybniku, ale działającego również na terenie Żor i Leszczyn Regionalnego Towarzystwa Oświaty Zdrowotnej.

Jego celem jest szeroko pojęta promocja zdrowia, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zapobieganie patologiom, na które narażona jest przede wszystkim młodzież: narkomanii i alkoholizmowi. W ciągu rocznej działalności zorganizowano III Rybnickie Dni Promocji Zdrowia, w czasie których wykładów lekarzy wysłuchało ok. 1500 osób; "Dzień dla serca" odbył się w Żorach; w szkołach średnich i starszych klasach szkół podstawowych w środowiskach szczególnie zagrożonych patologiami, psychologzy z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej prowadzili pod egidą RT Oś. Zdr. zajęcia profilaktyczne; towarzystwo pilotowało konkurs plastyczny dotyczący zapobiegania AIDS; nawiązano współpracę z DK w Boguszowicach - w dzielnicy gdzie problemy patologii społecznej są szczególnie duże; dzięki sugestii towarzystwa wprowadzono zakaz palenia tytoniu na przystankach. Już w tym roku zorganizowano I Wszechnicę Problemów Alkoholowych /patrz "GR" z lutego br./ Zapropionowanej współpracy nie podjęły, niestety, zakłady pracy.

Działania towarzystwa finansuje przede wszystkim rybnicki Urząd Miasta, jednak pieniędzy nie starcza na wszystkie potrzeby. Lekarze - wykładowcy w czasie III Rybnickich Dni Promocji Zdrowia pracowali społecznie, podobnie jak lek. med. **Józef Leśniak**, który prowadził w szkołach średnich antynikotynowe wykłady.

W planach na bieżący rok - już w kwietniu IV Rybnickie Dni Promocji Zdrowia. W ich programie m.in.: dla dzieci - dbałość o zęby i "świeży oddech", dla młodzieży - przemoc i nikotynizm, dla dorosłych: opieka paliotywna, otyłość i nadwaga, cukrzyca, osteoporoza. Kontynuowane będą wykłady psychologów dla młodzieży, zaś szczególnie nacisk położony zostanie na uświadamianiu zagrożeni alkoholizmem. Po wakacjach - konkurs plastyczny i małych form literackich dotyczących AIDS.

Znacznym ułatwieniem pracy jest swoista "unia personalna" towarzystwa z Terenową Stacją Sanitaro-Epidemiologiczną, gdyż jej szefowa - **Danuta Mrozek** pełni jednocześnie funkcję przewodniczącej towarzystwa. Zaangażowane w to przedsięwzięcie osoby uważają, że do pracy mobilizuje ich świadomość wagi problemu. Przecież to właśnie od działań profilaktycznych zależy tak wiele... /rl/

- *Co u pana słychać?*

- Same dobre wieści. Przede wszystkim duża aktywność w życiu muzycznym. Uczestniczyłem we wszystkich większych festiwalach jazzowych w Polsce w ubiegłym roku. Sześć czy siedem płyt z moim udziałem, które już wyszły oraz następnym kilka czekających na wydanie. Dwie autorskie płyty "Wooden Soul" i "Jazzowe poetycje". W planach jest już poetycki część druga, kolejne nagrania z Piotrkim Baronem, następna płyta Krzyśka Popka, w marcu nagrania z Piotrem Cieślakowskim i Ewą Cybulską. Dzwonią i zapraszają. Cieszy mnie to, bo jak w każdym fachu wzięcie świadczy o jakości usług.

- *Trudno się dziwić, że zapraszają skoro jesteście uważani z bratem Wojtkiem za najlepszą sekcję akustyczną w Polsce, jeśli nie w Europie...*

- Muzyka to nie zawody sportowe i trudno o klasyfikacje na lepszych i gorszych na danym instrumencie. Ważniejsze jest czy sposób gry odpowiada określonej koncepcji niż to, że ktoś jest mniej czy bardziej sprawny np. na perkusji. To nie ma większego znaczenia.

- *A życie rodzinne? Wiemy, że ma pan parę dzieci, dziewczynka starsza...*

- Tak, o dwa lata. Marta jest obecnie w piątej klasie szkoły podstawowej, a Gabriel w trzeciej. Równolegle uczą się w muzycznej szkole. Córka na fortepianie, syn na gitarze.

- *U tego samego mistrza, u którego nauki pobierał pan sam?*

- Nie, ja grałem na kontrabasie w klasie profesora Niewelta, choć właściwie zaczynałem od skrzypiec w szkole podstawowej i średniej w Rybniku. Później, przez przygodę z futbolem zerwałem z lekcjami muzyki. Kiedy wróciłem do szkoły okazało się, że ja wyrosłem i moje skrzypce też.

- *Czy Gabriel nie chce przypadkiem iść w pańskie ślady i grać... w piłkę nożną?*

- Jak to młody chłopak ma również cięgotki do piłki i do roweru, choć jego zainteresowanie muzyką jest olbrzymie. Moja mama twierdzi, że Gabriel talentem

stronę. Aczkolwiek nie na siłę.

- *Jak to jest panie Jacku, czy tę miłość do muzyki dziedziczy się w genach, czy trzeba się jej nauczyć?*

- Pochodzimy z bratem z bardzo muzycznej rodziny. Tata i mama byli

X Nie ma miejsc, gdzie grać nie lubię

Rozmowa z Jackiem Niedzielą

Zdj.: P.B.

Jacek Niedziela,

urodzony 18 stycznia 1961 roku w Rybniku. Kontrabasista, kompozytor.

Edukację muzyczną rozpoczął w wieku 7 lat w PSM w Rybniku w klasie skrzypiec. W wieku lat 17 rozpoczyna naukę na kontrabasie w klasie prof. A. Niewelta w PSM III st. w Rybniku, którą kończy w 1982 roku. W latach 1982-86 jest studentem Wydziału Jazzu Akademii Muzycznej w Katowicach, w klasie kontrabas A. Zubka. W 1986 r. uzyskuje dyplom z wyróżnieniem, a od 1988 obejmuje klasę kontrabas tego wydziału. Debiut w 1982 r. na Jazz Jantar w zespole J.P. Wróblewskiego, z którym związany był do 1985 roku. W latach 1985-87 był członkiem zespołu WALK AWAY, a w 1987-89 kwartetu Z. Namysłowskiego. Od 1989 roku współpracuje z Lorą Szafran w zespole NEW PRESENTATION. Laureat wielu konkursów i nagród.

muzycznym, mnie i Wojtkę w jego wieku, bije na głowę. Wszystkie płyty z mojej kolekcji /Count Basie, Oscar Peterson, Natalie Cole/ zna na pamięć, potrafi je odśpiewać. Zna wszystkie aranże. Chodzi po domu, gwizdże i śpiewa. Ma świetne wycucie rytmu, wspaniałą pamięć muzyczną i taki feeling jazzowy, że to byłby chyba grzech nie ukierunkować go w tą

nauzycielami muzyki, a prowadząc zespoły i chóry szkolne zdobywali wiele nagród. Również wuj Tadeusz Preissner jeszcze przed wojną był pedagogiem w Akademii Muzycznej, tej w której ja teraz uczę, dziadek śpiewał w chórach itd. Pochodzimy zatem z rodziny o głębokich tradycjach muzycznych. Tata miał pokaźną kolekcję płyt jazzowych /Orkiestra Counta

Basiego, Elli Fitzgerald, Duke'a Ellingtona, Milesa Davisa, Johna Coltrane'a), Słuchając tych nagrań zaczęliśmy interesować się jazzem w wieku 13-14 lat tak na serio. Zatem i geny i obcowanie z muzyką od dzieciństwa...

- W pana domu słucha się wyłącznie jazzu?

- Nie, nie. Żona jest pianistką po katowickiej uczelni. Zatem mamy sporą płytotekę muzyki klasycznej, fortepianowej, orkiestrowej. Nota bene moją drugą wielką pasją jest muzyka orkiestrowa i ciągnie mnie ogromnie w tym kierunku. Mogę chyba zdradzić, że w tym roku mam zamiar zrealizować inspirowany twórczością Gabriela Garcii Marqueza pomysł, który nazywa się "Sceny z Makondo". Marquez jest moim ulubionym pisarzem, przeczytałem po kilka razy wszystkie jego książki wydane w Polsce. Jest to bardzo duże przedsięwzięcie z orkiestrą symfoniczną i będzie charakteryzować moje zainteresowania idące w kierunku muzyki współczesnej połączonej z jazzem. Nagrania planujemy na maj, czerwiec, a płytę wyda wytwórnia *Power Bros* Krzysztofa Popka.

- Wspomniał pan o swojej działalności dydaktycznej...

- Właśnie otworzyłem przewód doktorski, choć na uczelniach artystycznych nazywa się go kwalifikacyjnym. Zdałem dwa egzaminy. Zatem za jakiś miesiąc będę adiunktem na Wydziale Jazzu Akademii Muzycznej w Katowicach.

- Ogromnie gratuluję. Nie tęskni pan za bratem i za wspólnym graniem?

- Towarzystwo spotykamy się rzadziej, ale nie rzutuje to na sprawy zawodowe. Cała branża muzyczna opiera się na tym, że ktoś jest ze Szczecina, inny z Wrocławia, a gra się na przykład w Warszawie.

- Brat uciekł do Torunia. Nie zazdrości mu pan czystsze powietrze?

- Wojtek nie tyle uciekł, co poszedł za żoną. Natomiast ja już od dłuższego czasu rozważam możliwość zmiany otoczenia, a jeśli tego do tej pory nie zrobiłem to chyba dlatego, że jestem Koziorożcem. Koziorożce są bardzo tradycyjne, trudno im się zdecydować na ważne zmiany ważą każdy krok. I chyba dlatego dalej mieszkam w Rybniku.

- Są takie miejsca, gdzie bardzo lubi pan grać i gdzie pan grać nie lubi?

- Nie ma miejsc, gdzie grać nie lubię. Gra mi się dobrze wszędzie, choć wiadomo są miejsca szczególne, jak choćby "Harlem"

w Zielonej Górze, i myślę, że tutaj łeb w łeb idzie Mała Scena Rybnicka. Jest to miejsce, które darzę ogromnym sentymentem. Jest zawsze bardzo sympatycznie, bywałem tu jako słuchacz na koncertach i zauważyłem, że młodzież wie czego może się spodziewać. Na pewno specyficznym miejscem jest również warszawska Sala Kongresowa, w której grałem w ubiegłym roku dwukrotnie na Jazz Jamboree z Krzyskiem Popkiem i drugi raz z Robertem Majewskim. Jest to na pewno ważna i prestiżowa scena. Choć ja wciąż wolę kameralne, bardziej swobodne granie w miejscach takich jak Mała Scena.

- W grze z Wojtkiem dosłownie słysząc, że to grają bliźniacy, jak się panu gra z innymi muzykami?

- Na pewno jest inaczej, bo każdy wnosi swoje pomysły i swój sposób gry. To są wartości, które trzeba wykorzystywać. Świeżość i odmiennosc w podejściu do muzyki u innych, pozwala samemu się rozwijać. Z Wojtkiem rzeczywiście dobrze się czuję, ale bardzo cenię możliwość gry z innymi świetnymi muzykami.

- Kogo z polskich muzyków uważa pan za swojego "guru" duchowego?

- Bardzo cenię Zbyszka Namysłowskiego *12 lata w jego kwartecie - trasy po USA i całej Europie* za jego oryginalność, Ptaszyna *1 debiut w jego zespole* za znakomitą umiejętność aranżacji, ale każdy z muzyków wnosi coś nowego i wystarczy być na tyle wrażliwym i spostrzegawczym, aby wychwycić te cechy i wykorzystać na własnej ścieżce muzycznej.

- W pana dorobku doliczyłem się ponad 20 płyt w których nagraniu brał pan udział, które z nich lubi pan najbardziej?

- Chyba "Classic" z Piotrkim Baronem, która jest płytą bardzo na "luźnie", przyjemną do słuchania. Poza tym nagrania z Ewą Bem, płyta "Polska" Michała Kulentego. Tak w ogóle to nie słucham w domu swoich płyt.

- Mogę prosić o parę słów na temat pana związków z Rybnikiem?

- Urodziłem się w Rybniku, choć rodzina mojej mamy pochodzi z Podlasia, a tu przyjechała studiować. Natomiast mój tata tu się urodził, choć istotne są jego związki z Opolem. Stamtąd przyjechała moja babcia, która po przegranej plebiscycie, chcąc mieszkać dalej w Polsce, wyemigrowała do Rybnika.

- Dziękujemy za rozmowę.

Rozmawiał: Paweł Bąk

Rybnik kulturalny

Za nami...

● **Przebojem kinowym** lutego okazał się - rzecz jasna - "Kosmiczny mecz", film prod. USA z udziałem gwiazdy NBA - Michaela Jordana i królika Bugsa. Polska wersja językowa sprawiła, że wśród widzów znalazły się nawet przedszkolaki. Przeważała młodzież, nie zabrakło rodziców ani... dodatkowych seansów w kinie "Premierowym" TZR

● 19 lutego redakcja "Carpe Diem" z opiekunem s. Marią Elżbietą Osk zorganizowała w auli **Prywatnego Żeńskiego LO Sióstr Urszulanek** wieczór poezji uczennic tej szkoły. Recytacje, wywiady, koncertowanie wśród studniówkowych dekoracji i -jak zwykle - milej, kameralnej atmosfery - sprzyjającej poezji

● 26 lutego w Starym Ratuszu odbył się koncert muzyki klasycznej /organizator: **Biuro Koncertowe RCK**/. Trio w składzie: **Jadwiga Barańska** /fortepian/, **Marek Barański** /fagot/, **Tomasz Miczka** /flet/ wykonało utwory Vivaldiego, Beethovena, Poulenca

● 28 lutego w SP 13 w Chwałowicach miał miejsce finał **Konkursu o Życiu i Twórczości Stanisława Moniuszki**. Spośród 13 zakwalifikowanych do finału reprezentacji zwyciężyły: **1 m. - SP 11 /opiekun L. Marszolik/, 2 m. - SP 9/op. H. Zaik/, 3 m. - ex aequo SP 13 /op. T. Dembowska/i SP 5 z Czerwionki/op. A. Śliwa/**. Piękną oprawę plastyczną przygotowała Ewa Laska z uczniami SP 13, a nagrody ufundowały Wydział Edukacji UM i Miejski Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli w Rybniku

● W dniach 4, 6 i 7 marca odbywały się przeglądy rejonowego etapu **VII Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej** w Rybniku /organizatorzy: KOiW w Katowicach i MDK - Rybnik/. Zespoły wystąpiły też

w DK i Domu Robotnika w Czerwionce. Najlepsi wystąpią w etapie wojewódzkim w Pałacu Młodzieży w Katowicach

● Koncert zespołu **The Blues Brothers** przyciągnął 1 marca na salę TZR liczną grupę słuchaczy. Najwyraźniej obie strony - słuchacze i wykonawcy - były zadowolone, a emocje sięgnęły szczytu.

● 2 marca "Msza kreolska" Ramireza w wyk. zespołu Varsovia Manta, Chóru Filharmonii Śląskiej pod dyr. Jana Wojtacha oraz Adama Żaka gościła w kościele oo. Misjonarzy w Rybniku. Na prośbę słuchaczy - bisowano.

● Kolejny raz wystąpiła w TZR krakowska "Pawlica pod Baranami", tym razem w spektaklu pt. "Noc galicyjska"

● Zawsze chętnie oglądany Teatr Kwadrat z Warszawy wystąpił w TZR ze spektaklem Marka Rębacza pt. "Dwie morgi utrapienia". Wśród aktorów m.in. Jan Kobuszewski!

● Ośrodek **Alliance Française** gościł Isabelle Macor-Filarską, tłumaczkę na j.francuski polskiej poezji, w tym Wisławy Szymborskiej. Opowiedziała ona o problemach tłumaczenia i drodze do polskiej poezji.

Przed nami...

● Od 5 marca w **Galerii TZR** można oglądać wystawę rysunku i akwareli **Magdy Rajskiej-Armaty**, artystki urodzonej w Oświęcimiu, od wielu lat wystawiającej w Polsce i za granicą. Pastelowe portrety bardzo się podobają.

● Od 7 marca w **Klubie Energetyka** **Zbigniew Brachmański** przedstawia swoje "małe formy rzeźbiarskie". W innym hallu klubu możemy oglądać plony międzynarodowego konkursu fotograficznego "Człowiek Współczesny '96" z Wrocławia

● **Klub Energetyka** we wtorkowy wieczór 18 marca zaprasza na koncert **Bytomskiej Orkiestry Kameralnej "Camerata Impets"**

● 20 marca o godz. 20.00 w TZR wystąpi **Kabaret OT.TO** w swoim najnowszym programie satyrycznym. Cena biletu 19 zł

Był rok 1953. Z kościelnej ambony w rodzinnych Boguszowicach 16-letni Jurek Przeliorz usłyszał o naborze do tworzącego się państwowego zespołu ludowego "Śląsk" ...

A że od małego grało mu w duszy i rodzice byli przychylni, pojechał na eliminacje do katowickiego Pałacu Młodzieży. Spośród kilkunastu tysięcy młodych ludzi do chóru przyjęto 100 osób. Był wśród nich Jurek Przeliorz. Siedem lat później podobną drogę do zespołu przebyła młodziutka, śliczna 15-letnia Hania z Łaska, małego miasteczka, dziś w woj. sieradzkim. W 1964 roku Hania została panią Przeliorz. Oboje - Anna i Jerzy byli już wtedy zamieszani w koszęcińskim zamku i zespole, który stał się ambasadorem polskiej kultury na całym świecie.

Pierwszą premierę, która odbyła się 16 października 1954 roku w Teatrze im. Wyspiańskiego w Katowicach poprzedził ponad roczny okres wyczerpanej pracy. - *Byliśmy traktowani jak uczniowie szkoły muzycznej z internatem* - mówi Jerzy Przeliorz. - *Panował rygor, ale wynagradzali nam to najlepsi pedagodzy związani z Akademią Muzyczną w Katowicach. Uczyliśmy się śpiewu solowego, historii muzyki i wielu innych rzeczy. Przygotowywaliśmy się do zawodu... Wiele zawdzięczamy prof. Janickiemu, Helenie Niewęglowskiej, zaś niepowtarzalną choreografię tworzyła Elwira Kamińska.*

Ciężka praca dawała efekty - ogromnym sukcesem był pierwszy wyjazd do stolicy i występ w Hali Mirowskiej. Kunszt zespołu docenił tam również twórca "Mazowsza" Tadeusz Sygietyński. Nie traktował on "Śląska" jak konkurencji, przeciwnie - chwalił, dawał do-

bre rady. Później, po jego śmierci, bywało różnie...

Pierwszy wyjazd zagraniczny - do ZSRR. Jakże mogło być inaczej skoro był rok 1955... - *Baliśmy się tego tournée, nie ze względów politycznych, ale rosyjskie zespoły ludowe są przecież do dziś klasą dla siebie* - mówi pan Jerzy. Po 1956 roku świat dla "Śląska" stanął otworem - Bruksela, potem Paryż, Skandynawia i wreszcie w 1959 roku wyjazd za ocean - *W USA od października 1959 do marca 1960 daliśmy 116 koncertów. Byliśmy pierwszym po wojnie polskim zespołem artystycznym, który przyjechał do Stanów Zjednoczonych. Wiele zawdzięczaliśmy znakomitemu impresario Solowi Huroko-*

Życie ze "Śląskiem"

wi. Przyjechał w czasie trasy po ZSRR do Kijowa by "Śląsk" zobaczyć. I uznał, że warto...

Gdy pan Jerzy wrócił z amerykańskiego tournée, w Koszęcinie była już Hania. Nie byli oczywiście jedyną parą w "Śląsku". - *Żyliśmy tu jak w jednej wielkiej rodzinie. Pół Koszęcina znajdowało zatrudnienie w kombinacie jakim był zespół. Dla jego potrzeb pracowały szwalnie, stolarnie, ślusarze, szewcy, rymarze i wielu innych rzemieślników.*

Członkowie zespołu razem się uczyli, odbywali próby i dalekie trasy koncertowe. Żyli blisko siebie, budziły się więc uczucia, młodzi brali śluby, rodziły się dzieci... Dla potrzeb artystycznych rodzin na terenie koszęcińskiego parku zbudowano bloki, w których zamieszkali również państwo Przeliorzowie. Ślub cywilny wzięli w Sylwestra 1964 roku, kościelny w styczniu 1965. Obdarzonej pięk-

nym, silnym głosem pani Annie powierzono solowe wykonanie najbardziej śląskich ze śląskich piosenek: "Szła dziewczeczka" i "Głęboka studzienka".

- *Od 15 roku życia żyłam na Śląsku i ze "Śląskiem", mogę więc powiedzieć, że jestem prawie stuprocentową Ślązaczka. Tak się zresztą czuję...*

Obie córki państwa Przeliorzów - Kornelia i Sabina urodziły się w Rybniku. - *Wychowywały się przede wszystkim u dziadków Przeliorzów w Boguszowicach. Żeby kontynuować artystyczną karierę musieliśmy taką decyzję podjąć - mówi*

chwalić się najdłuższym, bo 32 letnim stażem scenicznym w zespole. Z odejściem na emeryturę czekał na żonę. - *Włosy ścięłam dopiero po odejściu z zespołu...* - mówi pani Anna.

Jerzy Przeliorz nie był jedynym rybniczaniec w zespole. Obok niego występowali **Maryla Walecka, Bolesław Skorupa, Krystyna Oczko, Teresa Malinowska**, nieżyjący już **Wojciech Mańka** oraz nieodżałowanej pamięci **Urszula Porwoł**, piękna i utalentowana solistka "Śląska", która zginęła tragicznie w 1960 roku, już po odejściu z zespołu z zamiarem robienia solowej, operowej kariery. U. Porwoł spoczywa na rybnickim cmentarzu.

Dziś państwo Przeliorzowie mieszkają w Boguszowicach. Kilka razy w roku uświetniają swoim występem organizowane przez miasto uroczystości dla obchodzących Złote Gody par małżeńskich. Pan Jerzy od 11 lat prowadzi w DK w Boguszowicach chór "Seniorzy", zaś od trzech lat działa założony przez niego chór kościelny "Cor Jesu" przy parafii Najsw. Serca PJ. Śpiewa w nim oczywiście pani Anna. Nadal więc robią to co lubią.

- *Wysokie zarobki w "Śląsku" były mitem. Naszym prawdziwym bogactwem były emocje związane z występami, a także możliwość zwiedzenia całego prawie świata i poznanie ciekawych ludzi. Żyliśmy inaczej niż większość ludzi, trzeba*

było życie rodzinne pogodzić z pracą na scenie, ale niczego nie żałujemy. Gdybyśmy mieli okazję rozpocząć raz jeszcze, wybralibyśmy "Śląsk"...

Wiesława Różańska

Państwo Anna i Jerzy Przeliorzowie zgromadzili pokazny zbiór pamiątek z artystycznych wojaży po świecie.

Zdj.: szol

pani Anna. - *Dziś wiemy, że bardzo tęskniły...* Mimo to Kornelia poszła w ślady rodziców - przez 7 lat również była członkinią "Śląska". Zrezygnowała, bo poznała chłopaka spoza zespołu. Założyła rodzinę...

- *Do zespołu startowała już po naszym z niego odejściu - mówi Jerzy Przeliorz.*

Zresztą tam nigdy nie można się było dostać "po znajomości". Decydował talent i umiejętności...

Państwo Przeliorzowie odeszli ze "Śląska" w 1985 roku razem. Jerzy może po-

Anna Przeliorz w pięknym śląskim stroju w czasach kiedy była członkinią zespołu.

Zdj. z arch. rodzinnego

12

● W piątek 21 marca o godz. 17.00 Teatr "A" z Gliwic przedstawi na scenie TZR musical pt. "Jonasz"

● Uwaga konkurs: MDK zaprasza modelarzy do zgłaszania swoich prac (samoloty, śmigłowce, statki, okręty, żaglowce, pojazdy kołowe i gąsienicowe) w dniu 21.03. (11.00 - 19.00) i 22.03. (8.00. - 12.00) - maksimum trzy modele, nie więcej niż dwa w jednej klasie z dokumentacją /okładka wydawnictwa, rysunek/. Wystawa prac już 22.03. od 15.00. W niedzielę 23.03. wręczenie nagród rzeczowych i dyplomów. Nagroda główna dyrektora MDK wynosi 100 zł. Dodatkowe informacje pod numerem tel. 42-24088.

● Arcydzieło Giuseppe Verdiego "Nabucco" rybnicy melomani będą mogli obejrzeć na scenie TZR w niedzielę, 23 marca o godz. 17.00 w wykonaniu artystów Opery Śląskiej w Bytomiu pod dyr. Tadeusza Serafina. Zapraszamy na to niewątpliwie wydarzenie miesiąca. Cena biletu (tylko) 12 zł. Spektakl sponsoruje oddział rybnicki Banku Przemysłowo-Handlowego.

● TZR wśród spektakli dla młodzieży szkolnej zapowiada na 26 marca "Zapiłski więzienne" kardynała Stefana Wyszyńskiego w wyk. artystów Teatru Nowego z Zabrze. Cena biletu 5 zł

● Muzyka na Ratuszu - środa 26 marca, godz. 18.00, koncert w 100-lecie śmierci J. Brahmsa. W wykonaniu kwartetu wokalnego z towarzyszeniem fortepianu usłyszymy pieśni miłosne tego kompozytora

● Na kwiecień TZR zaplanował: występ Filharmonii Ostrawskiej (9.04); koncert zespołu O.N.A.; oraz świetnego tria "Music Painters" w składzie Ścierański, Maseli, Thorez; widowisko dla dzieci przygotowane przez Operę Śląską; spektakl operowy w wykonaniu Teatru Muzycznego z Łodzi oraz głośny monodram Doroty Stalińskiej "Zgaga"

Do naszymu czyli po ślasku Do naszymu

Posuchejcie i uwierzcie!
W Jeruzalym, w wielgim mieście
Zydzi Ponboczka chycyli
I przed sądy pokludzili.

Tam skozali go surowo
Na straszno Droga Krżizowo
Niywinnego. Zdradzonego
Przez Judosza, ucznia swego.

Zdradziol za pora srebrników,
Kere trzimol se w bojtliku.

Ale go sumiynie žere.

Chce sie wyiszac, sznora biere...

I wyciongła ryncznik nowy dlo lotarcio
Jego gowy...
(Obraz olejny z kościoła parafialnego
w Niedobczycach)

Najprzod jednak fest żaluje.
Mlotki w mieście wykupuje,
Ze wszystkich sklepów, sklepików
Za te trzidziści srebrników.

Bo bez mlotka - myśli Judosz,

Ukrżizować sie niy udo

Bestoż Ponboczek pożyje!

Bo czym gwoździe sie przibije?

Tymczasem z sądu ruszyli
Ponboczkwowi krżiz wraziyli
Żolnierzje totwarli wrota
Idom na gora Golgota!

Niesie cijnżki krżiz drzewiany,

Krwawiom z bicowania rany.

Bestoż roz w roz sie obalo,

Za co go kijami walą.

Wymynczony do łostatka,

Trefiyl Ponbog swoja Matka,

Keryj serce boleściwe

Je naprowdy ledwie żywe.

Na wyrch jeszcze dugo droga

A ton niy mo siły w nogach,

I znodli mu pomocnika,

Szymona Cyrynijczyka.

Jak Ponboczek szol skrwawiony,

Ludziov ślazo sie w pierony.

Chopy wytrzeszczali gały,

Baby, jak dycki, beczaly.

Łoroz jedna Weronika,

Siyngła do swego koszyka

Marek Szoltysek

O Weroniki rynczniku i gupim Pyrliku

Ballada wielkanocna

I wyciongła ryncznik nowy,

Dlo totarcio Jego gowy.

I zaro na biotym sztofie

Krew kero była na gowie

Cudnie sie natonaczyła.

Božo gymba sie odbiyta!

Jezusie, Maryjo Świynto!

Pedziata Werka przeżynto

I drapko do chatpy leci,

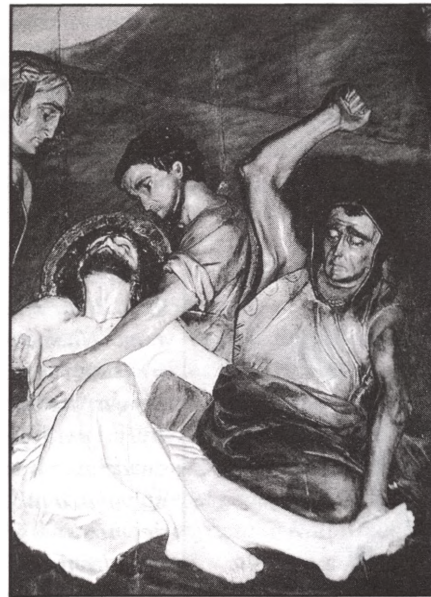
Do swego chopa i dzieci.

Wszycy ryncznik toglondali

I sie rychtyk dziwowali

Ze ich matka szczynści miała

I z Ponboczkiym sie widziata.

Już by go przibili, yno że mlotka niy mieli...
(Rzeźba z rybnickiej bazyliki)

Świynty łobroz łopraviyli

I na ścianie powiesiyli,

Przed kerym łodtąd klynkali,

Kedy na wieczor rzykali.

Ale Pyrlik, chop łod Werki

Miøl na sercu smutek wielki,

Bo łon tyż chciøl Ponboczkwowi

Pomóc na Drodze Krżizowyj.

I drap z chatpy wyparowoł.

Leci na Droga Krżizowo.

Tam ich niy ma, leci dali,

Na Golgocie sie spotkali!

A na gorze, w tyj to chwili,

Już by Ponboczka przibili,

Yno że mlotka niy mieli

I co robić? - Niy wiedzieli!

Jedyn ze wojoków ryczy:

Kery młotek nom pożyczczy,

Bo jak Go ukrżizujemy?

Pomocy potrzebujemy!

Wtym wpod Pyrlik na Golgota.

Do pomocy miøl łochota,

Choc niy widziøl to czym godka.

Mom wom pomóc? Chcecie młotka?

I drap zwyrtnyl sie na piyncie.

Leci do dom! Szuko wszyndzie

Kaj mo jakiś młotek mały.

Wszystke choby sie schowaly.

I niy znod młotka małego.

Trudno - myśli - dom wielkiego!

Juzaś szarpie na Golgota,

Wojokom pożyczczy młota.

Łodtąd cijnżki młot ze stali,
pyrlikiym nazywali...

czyli po śląsku Po naszymu czyli po śląsku

Myśli se - jo tyż pomaga,
Dom młotek dlo Pana Boga.
Możno za te pomoganie,
Dostana w Niebie miyszkanie?

Doł młot i zadowolony.
Idzie chwolić sie do żony,
Że tyż pomog Ponboczkowi,
We jego Drodze Krżiżowij.

Ale z ciebie gupek wielki,
Dowiedziot sie łod swjy Werki.
Tyś niy pomog Ponboczkowi
A rzymskimu wojokowi.

Poćmy łoba na Golgota
Pokutować za gupota!
Bo zaszkodzić idzie komu,
Pomoganiym bez rozumu!

Poszli. Pod Krżiżym stanly,
A Ponboczek: **Moi mili:**
Pomogła mi Weronika,
Lecz nojbardziej młot Pyrlika.

Bo jak by to było dali,
Keby mie niy krżiżowali?
Dyc by niy był świat zbawiony
I łod grzychów wykupiony!

Pyrlikowi aż ulżyło.
Wszystko dobrze sie skończyło!
A we cołkij Palestynie,
Łobgodali to zdarzynie.

Łodtąd cinyżki młot ze stali,
"Pyrlikiym" tam nazywali.

* * * *

Nie wiem czy wiecie?
Ale dziś na całym świecie,
W żadnym języku,
Nic nie słyhać o "pyrliku".
Z wyjątkiem śląskiej gwary,
Bo ten język bardzo stary,
Słowa "Pyrlik" wciąż używa.
Śląska gwara jest dziś żywa!

Wielkanoc 1997 roku

Słowniczek:

Ponboczek - Pan Bóg, tu w znaczeniu Pan Jezus, **pokludzili** - poprowadzili, **kery, kero, kere** - który, która, które, **bojtlik** - woreczek, **fest** - bardzo, **bestoż** - dlatego, **wraziyli** - włożyli, **obalić** - przewrócić, **trefyl** - spotkał, **znodli** - znaleźli, **keby** - gdyby, **żeby, ślazo sie** w **pieiony** - zeszło się bardzo dużo, **dycki** - zawsze, **loroz** - naraz, nagle, **sztof** - materiał, **nalonaczyć** - zrobić coś, wyraz wieloznaczny, **gymba** - twarz, **pedziała** - powiedziała, **drap, drapko** - szybko, **rychtyk** - naprawę, **dziwowali** - dziwili się, **rzykać** - modlić się, **yno** - tylko, **wojok** - żołnierz, **godka** - mowa, **zwyrtnać** - obrócić się, **znod** - znalazł, **juzaś** - znowu, **poćmy łoba** - chodźmy oboje, **dyc** - przecież

Niy chciol bych wom, rostomili ludkowie, kluźci o tym, skąd się tyn "śmiergus" wzion i kery snochwyl te loci wodom w pyndzialek po Wielkij Nocy. Wszyjscy przeca wiedzom, że tradycyjo jest tak staro, jak nasz kalyndorz, od narodzynio, a tak dokładnie od Zmartwychwstanio Chrystusa. Łoć to sie ludzie colki czas potym loli, ale co jedne pokolyni to inacyj to robiyli. Jak mi starka za dziecka łosprowiała, to za jejich czasów karlusy byli bardzij tym lociym przejynci. Jeżdżyli po wsi koniami z takim beczkom na gnojowka, pełno wody napuszczono i po-

tymtuplym pololi. Była potym mokro do suchy nitki. Te dziolchy, kere dycki były niyj-bardzij mokre, te sie tyż nojprydzij wydały - niy wiym czemu? Nikere dziolchy tyż były szprytne jak diosi i niy łostały nom dłużne. Roz taki dwie mondralki, sioistry: Maryjka i Zofijka, narychtowały se na laubie colko waniynka wody i jak my przišli je poloć, to nom z wyrchu zrobiły "śmiergus" na colki-go. Mokrzi my byli jak bizabraty i odechciało sie nom locio. Po drodze my połowica kroszonek potraciły - tak mi ku chałupie drab-

Śmiergus

strojono jakimiś szlajfkami. Stowali przy chałupach kaj były młode dziolchy i kiblamy loli, aż wszystko w izbach pływało. Juzaś jak moja mamulka była frełkom, to godała, że karlusy poradzili fojermanów ze siławkom nając i ze szlachym do izby leżli. Tyż narobiyli marasu w cołkij chałupie, a dziolchy musiały colki dziyrń izby wycierać.

Jo zaś, jak żech był bajtlym, to żech nojprzod chodził z tatulkijym po śmiergusie. Sikoł żech malutki dziolszki, ciotki, starki, kaj co popadło. Żodno niy uciekała przedymnom, bo sikoł żech parfinym z takij malutkiej flaszczi. Dostowol żech za loci rostomajnte maskety: bombony, czekuladki, apluzyny, zajączki i małe cipki z cukru, abo taki małe jaju-szka z marcypanu.

Nojważniejsze dycko były kroszonki, kere były tak piyknie pomalowane rostomajntymi pomyślunkami. Jedne były dropane, inksze były jednako farbione, a jeszcze inksze były strokate, żagate i psiate. Potym jak żech już do szkoły chodził, to colkom bandom synków sie chodziło po chałupach. Koždy miol kajsterka na jajca i loli my też co popadło, krom blank małych dziolszków i duch starych bab. Sikawki to my też mieli co jedyn to inkszo. Jedni mieli flaszkki po gorzolge, a nikerzi to z lufplompami od kola chodziyli. Parfinym to my niy loli, yno wodom z przikopy, abo tyż ze studnie. Dziolchy sie nom niy dały łoć, uciekały i chowały sie po kątach. Niyroz my tako skowano za szrankym na dwór wysmyczyli ku studni, abo ku przikopie i

ko sorkali.

Prziszol potym człowiek do lot, jak zaczęła kroszula urozać i pomału sie zolyt chyciyl. Wtedy juzaś sie z małyj flaszczi parfinym sikalo - tako moda była! Galanki wtedy zolytnikom jajca "krosiły" i te nojlepsze kroszonki swoim synkom dowały. Karlusy tyż przinosisyli lipstom taki czekuladowe zające, baranki, abo jajca w pozlotce na lotwiyrani. W poszczotku te jajco było nafilowane samymi konfektami.

Rys. K. Drewniak

Niy wiym czy dzisioj tyż tak wyglondajom taki zolytne śmiergusy? Myśla, że z tyj mody to yno te "kinder niyspodzianki" łostały, kere idzie colki rok w sklepach dostać. Teraz już człowiek jest tak daleko, że ze swojimi wnukami po śmiergusie chodzi. Po łostatnim śmiergusie wnuki nazybrały pełno kajsterka kroszonek, a jo był taki mokry co niy można. Moja Maryjka jak mie ujrzała, to pedziała: chopie, jak ty wyglądosz. Tako dzisioj piykno pogoda, a tyś jest taki mokry, że niy umisz na nogach ustoć! Tak to już jest, piyrwyj sie samymu kroszonki zbiyralo, a teraz jest juzaś inkszo moda, somsiadki kere sie posiko tyż "polywajom".

A w Rybniku na Rynku to juzaś inkszo moda - locom synki z miyszkami plastikowymi pełne wody i ciepiom na dziolchy. Roz mi taki miyszek z kerego łokna spod na leb i tyż żech był mokry jak diobli i zły som na sia, ale jak żech se wspomniol te młode lata i ta waniynka na laubie u Maryjki, to mi zarozki złość minyła.

Jak śmiergus, to śmiergus! I serwus!

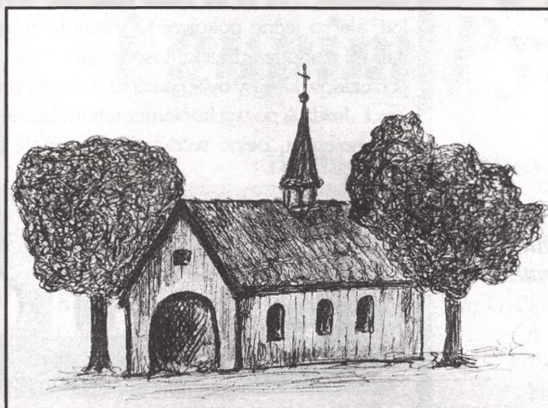
Bogdan Dzierżawa

Abecadło rzeczy śląskich

Przy ulicy św. Jana, w miejscu gdzie dzisiaj przed kościołem p.w. Matki Boskiej Bolesnej umieszczona jest figura św. Jana Nepomucena z Aniołami, stała kiedyś kaplica pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela.

W drugiej połowie XII wieku na górze u zbiegu dzisiejszych ulic Gliwickiej i Cegielnianej, powstał pierwszy rybnicki kościół parafialny pod wezwaniem Wniebowzięcia NM Panny. Świątynia ta była jedynym rybnickim kościołem parafialnym do 1801 roku, czyli do momentu ukończenia budowy kościoła p.w. Matki Boskiej Bolesnej. Zatem od zarania dziejów do pierwszej połowy XIX wieku na terenie naszego miasta istniała jedna parafia. Mało prawdopodobne są więc hipotezy, jakoby w dawnym Rybniku były dwie parafie. Jej zwolennicy domyślają się istnienia drugiej rybnickiej parafii rzekomo przy kościele p.w. św. Jana Chrzciciela. Naszym zdaniem była to wyłącznie kaplica, której historię spróbujemy prześledzić.

Tajemnicza kaplica św. Jana

Próba rekonstrukcji dawnej kaplicy św. Jana

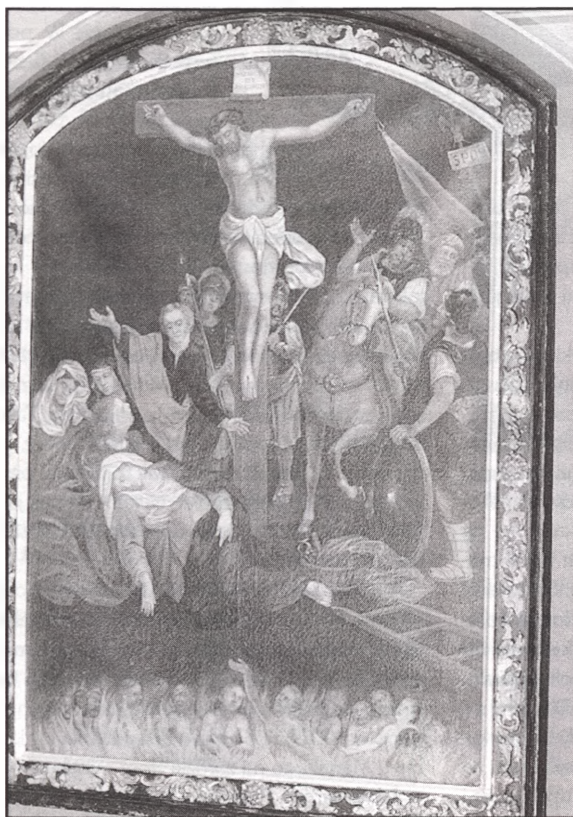
roku mówi: "Oprócz kościoła parafialnego stoi w środku miasta drzewiana kaplica na cześć św. Jana Chrzciciela, długa na 31 łokci i 9 łokci szeroka (...)" (Łokieć śląski to 0,576 metra tak więc kaplica miała powierzchnię 17,86 m /5,2 m). Jeszcze więcej danych o tej kaplicy czerpiemy z przekazu z 1688 roku: "Miała murowany ołtarz, który był konsekrowany. Dalej znajdowały się dwa rozpadłe ołtarze, prosta kazalnica i dwie ławki, a także wieżyczka nad kościołem z dzwonem. Krzyża nie brakowało (...)"

* * *

Dzisiejsza ulica św. Jana stanowiła centrum miejskiej zabudowy dawnego Rybnika. Tam znajdowała się karczma "Świerklaniec", tamtędy przechodził trakt raciborski, żorski i gliwicki. Tam również, najwcześniej w latach 1300-1450, powstała kapliczka pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela. Była to mała, drewniana budowla, być może ufundowana przez bogatego kupca bądź przez rajców miejskich z kasy gminy. Nie można też wykluczyć, że kaplica ta miała stać się załącznikiem drugiej rybnickiej parafii, nie

mamy na to jednak żadnych historycznych dowodów. Najprawdopodobniej należała do kościoła parafialnego, a msze św. i nabożeństwa odprawiano tam tylko w uroczystość św. Jana, w czasie trwającego w Rybniku przez osiem dni dorocznego jarmarku (24 czerwca - 1 lipca). Małą kapliczkę rozbudowano i znacznie powiększono około 1640 roku,

Kaplica w Przegędzy, dokąd w 1840 roku wywieziono obraz "Ukrzyżowanie", będący częścią wyposażenia zburzonej rybnickiej kaplicy św. Jana Chrzciciela

Obraz "Ukrzyżowanie" z XVII wieku

MONITOR MIEJSKI

Zarząd Miasta Rybnika ogłasza przetargi nieograniczone

1)

NA REALIZACJĘ ZADANIA

**“MODERNIZACJA KOTŁOWNI WĘGLOWEJ NA
GAZOWĄ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 5 W
RYBNIKU, W TYM:**

1. MONTAŻ KOTŁÓW O MOCY 850 KW
2. INSTALACJA C.O. SYSTEMU ZAMKNIĘTEGO
Z ZAWORAMI TERMOSTATYCZNYMI
3. INSTALACJA UKŁADU AUTOMATYCZNEJ
REGULACJI”

Termin realizacji zamówienia: **15.06.1997 - 30.08.1997,
rozruch do 15.09.1997**

Warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia
jest wpłacenie wadium w wysokości **1.000 PLN** w terminie do
5.05.1997 r.

Formularz zawierający specyfikację istotnych warunków
zamówienia można odebrać osobiście lub za zaliczeniem
pocztowym w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu
Miasta Rybnik, ul. Hallera 10A, pok. 117.

Cena formularza wynosi: **20.00 PLN.**

Zamkniętą kopertę zawierającą ofertę należy złożyć w Wydziale
Inwestycji i Budownictwa, pok. 117 do dnia **5.05.1997 r. godz. 15.00**

2)

NA REALIZACJĘ ZADANIA

**“WYKONANIE KANALIZACJI SANITARNEJ ŚREDN.
FI 200 Z PCV O DŁUGOŚCI 880 M W ULICACH
KRUCZKOWSKIEGO, GRABOWEJ,
NOWOMIEJSKIEJ, DUNIKOWSKIEGO
I A. KRZYWOŃ W DZIELNICY BOGUSZOWICE
W RYBNIKU.**

Termin realizacji zamówienia: **1.06.1997 - 30.11.1998**

Warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia
jest wpłacenie wadium w wysokości **12.000 PLN** w terminie
do **12.05.1997 r.**

Formularz zawierający specyfikację istotnych warunków
zamówienia można odebrać osobiście lub za zaliczeniem
pocztowym w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu
Miasta Rybnik, ul. Hallera 10A, pok. 117.

Cena formularza wynosi: **20.00 PLN.**

Zamkniętą kopertę zawierającą ofertę należy złożyć w Wydziale
Inwestycji i Budownictwa, pok. 117 do dnia **12.05.1997 r. godz. 15.00**

3)

NA REALIZACJĘ ZADANIA

**“MODERNIZACJA KOTŁOWNI WĘGLOWEJ NA
GAZOWĄ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 6 W
RYBNIKU, W TYM:**

1. MONTAŻ KOTŁÓW O MOCY 208 KW
2. INSTALACJA C.O. SYSTEMU ZAMKNIĘTEGO
Z ZAWORAMI TERMOSTATYCZNYMI
3. INSTALACJA UKŁADU AUTOMATYCZNEJ REGULACJI”

Termin realizacji zamówienia: **15.06.1997 - 30.08.1997,
rozruch do 15.09.1997**

Warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia
jest wpłacenie wadium w wysokości **1.000 PLN** w terminie do
5.05.1997 r.

Formularz zawierający specyfikację istotnych warunków
zamówienia można odebrać osobiście lub za zaliczeniem
pocztowym w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu
Miasta Rybnik, ul. Hallera 10A, pok. 117.

Cena formularza wynosi: **20.00 PLN.**

Zamkniętą kopertę zawierającą ofertę należy złożyć w Wydziale
Inwestycji i Budownictwa, pok. 117 do dnia **5.05.1997 r. godz. 15.00**

4)

NA REALIZACJĘ ZADANIA

**“MODERNIZACJA KOTŁOWNI WĘGLOWEJ NA
GAZOWĄ W ZESPOLE SZKÓŁ ROLNICZYCH W
RYBNIKU, W TYM:**

1. MONTAŻ KOTŁÓW O MOCY 300 KW
2. INSTALACJA C.O. SYSTEMU ZAMKNIĘTEGO
Z ZAWORAMI TERMOSTATYCZNYMI
3. INSTALACJA UKŁADU AUTOMATYCZNEJ REGULACJI”

Termin realizacji zamówienia: **15.06.1997 - 30.08.1997,
rozruch do 15.09.1997**

Warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia
jest wpłacenie wadium w wysokości **9.000 PLN** w terminie do
5.05.1997 r.

Formularz zawierający specyfikację istotnych warunków
zamówienia można odebrać osobiście lub za zaliczeniem
pocztowym w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu
Miasta Rybnik, ul. Hallera 10A, pok. 117.

Cena formularza wynosi: **20.00 PLN.**

Zamkniętą kopertę zawierającą ofertę należy złożyć w Wydziale
Inwestycji i Budownictwa, pok. 117 do dnia **5.05.1997 r. godz. 15.00**

Zarząd Miasta Rybnika ogłasza przetargi nieograniczone

5)

NA REALIZACJĘ ZADANIA

“WYKONANIE KANALIZACJI SANITARNEJ I DESZCZOWEJ W ULICACH CHRYZANTEM, KONWALII, GOŹDIKÓW I SŁONECZNIKÓW W DZIELNICY ORZEPOWICE W RYBNIKU, W TYM:

1. KANALIZACJA SANITARNA O DŁUGOŚCI 650 M I ŚREDNICY FI 200 Z PCV
2. KANALIZACJA DESZCZOWA O DŁUGOŚCI 500 M I ŚREDNICY FI 315 Z PCV
3. PRZEPOMPOWNIA CIEKÓW SANITARNYCH ZAOPATRZONA W DWIE POMPY O WYDAJNOŚCI Q = 5,5 L/S
4. LINIA ZASILAJĄCA N/N”

Termin realizacji zamówienia: **1.06.1997 - 30.11.1998**

Warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia jest wpłacenie wadium w wysokości **20.000 PLN** w terminie do **16.04.1997 r.**

Formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać osobiście lub za zaliczeniem pocztowym w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu Miasta Rybnik, ul. Hallera 10A, pok. 117.

Cena formularza wynosi: **30.00 PLN.**

Zamkniętą kopertę zawierającą ofertę należy złożyć w Wydziale Inwestycji i Budownictwa, pok. 117 do dnia **16.04.1997 r. godz. 15.00**

6)

NA REALIZACJĘ:

“BUDOWA SIECI GAZOWEJ ŚREDNIOPRĘŻNEJ O ŚREDNICY FI 225 - FI 32 MM I DŁUGOŚCI - 4000 MB W DZIELNICY RYBNIKA-NIEDOBCZYCE”
W SKŁAD KTÓREJ WCHODZĄ
NASTĘPUJĄCE ZADANIA:

1/ ZAD.1 - UL. Z.STAREGO	- 1300 MB
2/ ZAD.2 - UL. O. ZAGŁOBY-SKRZETUSKIEGO	- 1450 MB
3/ ZAD.3 - UL. POD LASEM	- 1420 MB

Termin realizacji zamówienia: **od podpisania umowy do 05.1998 r.**

Warunkiem udziału w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości:

Zad. 1 - ul. Z. Starego **5.000,00 zł**

Zad. 2 - ul. O. Zagłoby, Skrzetuskiego **2.500,00 zł**

Zad. 3 - ul. Pod Lasem - **5.000,00 zł**

wpłacone w kasie Urzędu lub na konto nr 372602-2017-3620-3-68 PBK I O/Rybnik do dnia **14.04.1997 r. godz. 12.00.**

Szczegółowe informacje oraz formularz specyfikacji istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu Miasta w Rybniku, ul. Hallera 10a, pok. 117, tel.42230-11 w. 7706 lub 4223989 w godz. 8.00 - 15.00 od poniedziałku do piątku.

Cena formularza specyfikacji wynosi: **30.00 zł.**

Oferty należy złożyć do dnia **14.04.1997 do godz. 15.00 w** Wydziale Inwestycji i Budownictwa.

7)

NA REALIZACJĘ ZADANIA

“ZMIANA SPOSOBU OGRZEWANIA Z KOTŁOWNI WĘGLOWEJ NA WĘZEŁ WYMIENNIKOWY W PRZEDSZKOLU NR 1, W TYM:

1. INSTALACJA WĘZŁA WYMIENNIKOWEGO
2. BUDOWA SIECI CIEPLNEJ WYSOKOPARAMETROWEJ Z RUR PREIZOLOWANYCH
3. INSTALACJA SIECI C.O. Z ZAWORAMI TERMOSTATYCZNYMI
4. MONTAŻ LICZNIKA CIEPŁA”

Termin realizacji zamówienia: **15.06.1997 - 30.08.1997, rozruch po rozpoczęciu sezonu grzewczego.**

Warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia jest wpłacenie wadium w wysokości **5.000 PLN** w terminie do **5.05.1997 r.**

Formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać osobiście lub za zaliczeniem pocztowym w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu Miasta Rybnik, ul. Hallera 10A, pok. 117.

Cena formularza wynosi: **20.00 PLN.**

Zamkniętą kopertę zawierającą ofertę należy złożyć w Wydziale Inwestycji i Budownictwa, pok. 117 do dnia **5.05.1997 r. godz. 15.00**

8)

NA “DOSTAWĘ I MONTAŻ DŹWIGU OSOBOWEGO O UDŹWIGU 800 KG /LUB 8 OSÓB/ DLA OŚRODKA SPORTOWO-REHABILITACYJNEGO “BUSHIDO” W RYBNIKU, UL.FLORIAŃSKA Z KABINĄ DOSTOSOWANĄ DO KORZYSTANIA Z NIEJ PRZEZ OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE NA WÓZKACH INWALIDZKICH”

Termin realizacji zamówienia: **od podpisania umowy do 31.08.1997 r.**

Warunkiem udziału w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości **5.000,00 zł** wpłacone w kasie Urzędu lub na konto nr 372602-2017-3620-3-68 PBK I O/Rybnik do dnia **28.04.1997 r. godz. 12.00.**

Szczegółowe informacje oraz formularz specyfikacji istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu Miasta w Rybniku, ul. Hallera 10a, pok. 117, tel.42230-11 w. 7706 lub 4223989 w godz. 8.00 - 15.00 od poniedziałku do piątku.

Cena formularza specyfikacji wynosi: **30.00 zł.**

Oferty należy złożyć do dnia **28.04.1997 do godz. 15.00 w** Wydziale Inwestycji i Budownictwa.

Zarząd Miasta Rybnika ogłasza przetargi nieograniczone

9)

NA "WYKONANIE DRENAŻU ODWADNIAJĄCEGO PŁYTĘ BOISKA BASEBALLOWEGO O POWIERZCHNI 9.860 M² W RYBNIKU-LIGOCKA KUŹNIA, UL.PARTYZANTÓW"

Warunkiem udziału w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości **1.500,00 zł** wpłacone w kasie Urzędu lub na konto nr 372602-2017-3620-3-68 PBK I/O/Rybnik do dnia **8.05.1997 r. godz. 12.00**. Szczegółowe informacje oraz formularz specyfikacji istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu Miasta w Rybniku, ul.Hallera 10a, pok. 117, tel.42230-11 w. 7706 lub 4223989 w godz. 8.00 - 15.00 od poniedziałku do piątku. Cena formularza specyfikacji wynosi: 15.00 zł. Oferty należy złożyć do dnia **8.05.1997 do godz. 15.00** w Wydziale Inwestycji i Budownictwa.

10)

NA REALIZACJĘ:

- 1/ REMONTU PRACOWNI TECHNICZNEJ, NAPRAWA OGRODZENIA W SP NR 2, UL. WODZISŁAWSKA
- 2/ NAPRAWY OGRODZENIA I NAWIERZCHNI WJAZDU W I LO W RYBNIKU, UL.KOŚCIUSZKI
- 3/ BUDOWY KASY FISKALNEJ W TEATRZE ZIEMI RYBNICKIEJ
- 4/ WYKONANIA WENTYLACJI MECHANICZNEJ W POMIĘSZCZENIACH PRZYCHODNI SPECJALISTYCZNEJ W RYBNIKU, UL.WIĘZNIÓW POLITYCZNYCH

Termin realizacji zamówienia: **po podpisaniu umowy do 20.08.1997 r.**

Warunkiem udziału w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości **2.000,00 zł** w terminie do **21.04.1997 r.** Formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu Miasta Rybnika, ul.Hallera 10a, pok. 117. Cena formularza wynosi: 10,00 PLN. Oferty należy złożyć w Wydziale Inwestycji i Budownictwa, pok. 117 do dnia **21.04.1997, godz. 15.00**.

11)

NA REALIZACJĘ:

"MODERNIZACJA KOTŁOWNI WĘGLOWEJ NA GAZOWĄ W KOMENDZIE REJONOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W RYBNIKU PRZY UL. ŚW. JÓZEFA 4"

Termin realizacji zamówienia: **26.05.1997 - 29.08.1997**

Warunkiem udziału w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości **7.000,00 zł** wpłacone w kasie Urzędu lub na konto nr 372602-2017-3620-3-68 PBK I/O/Rybnik do dnia **7.05.1997 r. godz. 12.00** Szczegółowe informacje oraz formularz specyfikacji istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu Miasta w Rybniku, ul. Hallera 10a, pok. 117, tel. 42230-11 wew. 7705 lub 4223989 w godz. od 8.00 do 15.00 od poniedziałku do piątku. Cena formularza specyfikacji wynosi: **30,00 zł** Oferty należy złożyć do dnia **7.05.1997 r. do godz. 15.00** w Wydziale Inwestycji i Budownictwa.

12)

NA REALIZACJĘ:

- 1/ CZĘŚCIOWA WYMIANA STOLARKI OKIENNEJ, ROBOTY MALARSKIE W SP NR 16 W BOGUSZOWICACH, UL.MAŁACHOWSKIEGO
- 2/ MALOWANIE OKIEN W PRZEDSZKOLU NR 42, UL. STALMACHA
- 3/ MALOWANIE OKIEN W PRZEDSZKOLU NR 43, UL. BRONIEWSKIEGO
- 4/ ROBOTY MALARSKIE, UŁOŻENIE WYKŁADZIN W SP NR 8 W WIEŁOPOLU, UL.GLIWICKA.

Termin realizacji zamówienia: **od podpisania umowy do 20.08.1997**

Warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia jest wpłacenie wadium w wysokości **2.000 PLN** do dnia **21.04.1997 r.** Formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać w Wydziale Inwestycji i Budownictwa Urzędu Miasta Rybnika, ul. Hallera 10a, 117, tel.42230-11 w. 7706 lub 4223989 w godz. 8.00 - 15.00 od poniedziałku do piątku. Cena formularza specyfikacji wynosi: 10.00 zł. Zamkniętą ofertę należy złożyć do dnia **21.04.1997 do godz. 15.00** w Wydziale Inwestycji i Budownictwa, pok.117

13)

NA WYKONANIE

REMONTU KAPITALNEGO POMNIKA POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH I POMORDOWANYCH PRZEZ OKUPANTA PRZY UL. GÓRNOŚLĄSKIEJ W RYBNIKU-NIEDOBZYCACH

Specyfikację istotnych warunków zamówienia /cena 10.00 zł/ można uzyskać w Wydziale Ochrony Środowiska, Urząd Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, pok. 255.

Do udziału w przetargu upoważnia wadium w wysokości 300,00 zł wpłacone w kasie Urzędu przy ul. Chrobrego 2 lub na konto PBK I/O Rybnik Nr 11101284-2017-3600-3-20

Oferty w zaklejonej kopercie z oznaczeniem

"Remont Pomnika Powstańców Śl. w Rybniku-Niedobzycach" należy składać w terminie do **3 kwietnia 1997 r. do godz. 15.00** w Wydziale Ochrony Środowiska.

Przetarg odbędzie się w dniu **4 kwietnia 1997 r. o godz. 9.00** w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika przy ul.Chrobrego 2, pok. 138. Szczegółowych informacji dotyczących przedmiotu zamówienia udzielają:

1. Jadwiga Kutkowska - Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Rybnika, tel. 42230-11 w. 7223 lub 7224
2. Jacek Siekierski - Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Rybnika, tel. 42230-11 w. 7705

W przetargu mogą wziąć udział oferenci, którzy:

1. wpłacili wadium
2. spełniają wymogi określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia
3. spełniają wymogi określone w art.22 Ustawy o Zamówieniach.

Zarząd Miasta Rybnika ogłasza przetargi nieograniczone

14)

NA WYKONANIE RENOWACJI "POMNIKA KU CZCI HARCERZY ZAMORDOWANYCH PRZEZ OKUPANTA ORAZ POMORDOWANYCH W OBOZACH KONCENTRACYJNYCH" PRZY UL. GOTARTOWICKIEJ W RYBNIKU-GOTARTOWICACH

Specyfikację istotnych warunków zamówienia /cena 10.00 zł/ można uzyskać w Wydziale Ochrony Środowiska, Urząd Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, pok. 255.

Do udziału w przetargu upoważnia wadium w wysokości 200,00 zł wpłacone w kasie Urzędu przy ul. Chrobrego 2 lub na konto PBK I/O Rybnik Nr 11101284-2017-3600-3-20.

Oferty w zaklejonej kopercie z oznaczeniem "Renowacja Pomnika w Gotartowicach" należy składać w terminie do **3 kwietnia 1997 r. do godz. 15.00** w Wydziale Ochrony Środowiska.

Przetarg odbędzie się w dniu **4 kwietnia 1997 r. o godz. 11.00** w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika przy ul. Chrobrego 2, pok. 138. Szczegółowych informacji dotyczących przedmiotu zamówienia udzielają:

1/ Jadwiga Kutkowska - Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Rybnika, tel. 42230-11 w. 7223 lub 7224

2/ Jacek Siekiński - Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Rybnika, tel. 42230-11 w. 7705

W przetargu mogą wziąć udział oferenci, którzy:

1. wpłacili wadium
2. spełniają wymogi określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia
3. spełniają wymogi określone w art. 22 Ustawy o Zamówieniach

15)

NA WYKONANIE STUDIUM PROJEKTOWEGO TRAS ROWEROWYCH DLA MIASTA RYBNIK

Specyfikację istotnych warunków zamówienia /cena 10,00/ można uzyskać w Wydziale Ochrony Środowiska Urząd Miasta Rybnik, ul. Chrobrego 2, pok. 254.

Oferty w zaklejonej kopercie z oznaczeniem "Studium Projektowe Tras Rowerowych" należy składać w terminie do **27 marca 1997 r., godz. 15.30** w Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Rybnik.

Przetarg odbędzie się w dniu **28.III.1997 r. o godz. 12.00** w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika przy ul. Chrobrego 2, pok. 138. Szczegółowych informacji dotyczących przedmiotu zamówienia udzielają:

1. mgr Jerzy Wróbel - Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Rybnik, tel. 42230-11 w. 7011

2. mgr inż. Irena Kułach - Wydział Ochrony Środowiska, tel. 42230-11 w. 7223.

W przetargu mogą wziąć udział oferenci, którzy:

1. spełniają wymogi określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
2. spełniają wymogi określone w art.22 Ustawy o Zamówieniach.

16)

NA WYKONANIE WALORYZACJI PRZYRODNICZEJ MIASTA RYBNIKA

Oferty należy składać do dnia **10 kwietnia 1997 r. do godz. 9.00** w Wydziale Ochrony Środowiska, ul. Chrobrego 2, pok. 254.

Przetarg odbędzie się w dniu **10 kwietnia 1997 r. o godz. 10.00** w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika, sala nr 137, ul. Chrobrego 2. W przetargu mogą wziąć udział oferenci którzy:

1. spełniają wymogi określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
2. spełniają warunki określone w art.22 ustawy o Zamówieniach Publicznych.

Do udziału w przetargu upoważnia wadium w wysokości 1.300,00 zł wpłacone w kasie Urzędu lub na konto Nr 11101284-2017-3600-3-20 PBK I/O Rybnik do dnia **10.04.1997 r. godz. 9.00** oraz zakup specyfikacji w wysokości 20,00 zł.

Szczegółowe informacje oraz specyfikację istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, tel. 42230-11 wew. 7222 w godz. od 8.00 do 14.00 od poniedziałku do piątku.

17)

NA DOSTAWĘ ELEMENTÓW BETONOWYCH:

1/ PŁYT DROGOWYCH BETONOWYCH SZEŚCIOKĄTNYCH O WYM. 40X20X12 CM W ILOŚCI 100.000 SZT

2/ PŁYT DROGOWYCH BETONOWYCH PROSTOKĄTNYCH O WYM. 38X25X12 CM W ILOŚCI 400.000 SZT

3/ ŚCIEKÓW BETONOWYCH PREFABRYKOWANYCH O WYM. 60X50X15 CM W ILOŚCI 3.000 SZT

Termin realizacji zamówienia do dnia **30 października 1997 r.**
Wysokość wadium: **40.000 zł**

Specyfikację istotnych warunków zamówienia /cena 20.00 zł/ można odebrać w Urzędzie Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2, Wydział Dróg, pokój 247 lub za zaliczeniem pocztowym.

Uprawniona do kontaktu z oferentami: mgr inż. Władysława Lampart. Zamkniętą kopertę z ofertą oznaczoną: "**Oferta na dostawę elementów betonowych**" należy złożyć w siedzibie zamawiającego, pokój nr 247.

Termin składania ofert upływa dnia **1 kwietnia 1997 r. do godz. 15.00.**
Otwarcie ofert dnia **2 kwietnia 1997 r. o godz. 9.00** w siedzibie zamawiającego, sala nr 138.

Postępowanie będzie prowadzone z zastosowaniem preferencji krajowych.

W przetargu mogą wziąć udział oferenci, którzy:

- 1/ nie podlegają wykluczeniu na podstawie art.22 Ustawy o zamówieniach publicznych.

Zarząd Miasta Rybnika ogłasza przetargi nieograniczone

18) NA WYKONANIE CHODNIKA NA UL. KS. POJDY W RYBNIKU

Termin realizacji: 2 miesiące od daty podpisania umowy
Specyfikację istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, pokój nr 247

Koszt specyfikacji: **20,00 zł**

Wadium: **5000,00 zł**

Oferty w zaklejonej kopercie opisanej zgodnie z wymaganiami specyfikacji należy złożyć do dnia **17.04.1997 r. do godz. 15.00** w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika.

Wadium należy wnieść do kasy Urzędu Miasta lub PBK I/O Rybnik Nr 11101284-2017-3620-3-20 w terminie do **17.04.1997 r. do godz. 12.00**.

Przetarg odbędzie się w dniu **18.04.1997 r. o godz. 9.00** w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2 w sali nr 137. Szczegółowe informacje dotyczące warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Dróg Urzędu Miasta w Rybniku, ul. B. Chrobrego 2, tel. 42230-11 wew. 7205 w godz. od 8.00 do 14.00 od poniedziałku do piątku

19) NA WYKONANIE: PARKINGU PRZY UL. LOMPY W RYBNIKU

Termin realizacji: **1 miesiąc od daty podpisania umowy**.
Specyfikację istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, pok. 247.

Koszt specyfikacji **20,00 zł**

Wadium **700,00 zł**

Oferty w zaklejonej kopercie opisanej zgodnie z wymaganiami specyfikacji należy złożyć do dnia **26.03.1997 r. do godz. 15.00** w wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika.

Wadium należy wnieść do kasy Urzędu Miasta lub PBK I/O Rybnik, nr 11101284-2017-3620-3-20 w terminie do **26.03.1997 do godz. 12.00**.

Przetarg odbędzie się w dniu **27.03.1997, godz. 9.00** w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2 w sali nr 137. Szczegółowe informacje dotyczące warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Dróg Urzędu Miasta w Rybniku, ul. B. Chrobrego 2, tel. 42230-11 wew. 7205 w godz. od 8.00 do 14.00 od poniedziałku do piątku

20) NA WYKONANIE REMONTU KAPITALNEGO ULICY RACIBORSKIEJ W RYBNIKU

Termin realizacji: **3 miesiące**

Wysokość wadium: **11000,00 zł**

Specyfikację istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, pokój nr 247

Koszt specyfikacji: **20,00 zł**

Oferty w zaklejonej kopercie opisanej zgodnie z wymaganiami specyfikacji należy złożyć do dnia **21.04.1997 r. do godz. 12.00** w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika.

Przetarg odbędzie się w dniu **22.04.1997 r. o godz. 10.00** w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2 w sali nr 137. Szczegółowe informacje dotyczące warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Dróg Urzędu Miasta w Rybniku, ul. B. Chrobrego 2, tel. 42230-11 wew. 7205 w godz. od 8.00 do 14.00 od poniedziałku do piątku.

21) NA WYKONANIE PRZEBUDOWY CHODNIKA ULICY WODZISŁAWSKIEJ

Termin realizacji: 2 miesiące

Wysokość wadium: **1200,00 zł**

Specyfikację istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, pokój nr 247.

Koszt specyfikacji: **10,00 zł**

Oferty w zaklejonej kopercie opisanej zgodnie z wymaganiami specyfikacji należy złożyć do dnia **18.03.1997 r. do godz. 15.00** w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika.

Przetarg odbędzie się w dniu **19.03.1997 r. o godz. 11.00** w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2 w sali nr 137. Szczegółowe informacje dotyczące warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Dróg Urzędu Miasta w Rybniku, ul. B. Chrobrego 2, tel. 42230-11 wew. 7205 w godz. od 8.00 do 14.00 od poniedziałku do piątku.

22) NA WYKONANIE PROJEKTU BUDOWLANEGO PASAŻU ULIC KOŚCIELNEJ, M.SKŁODOWSKIEJ I PARKINGU PRZY ULICY RACIBORSKIEJ

Termin realizacji: **3 miesiące**

Specyfikację istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, pokój nr 247

Koszt specyfikacji: **10,00 zł**

Oferty w zaklejonej kopercie opisanej zgodnie z wymaganiami specyfikacji należy złożyć do dnia **27.03.1997 r. do godz. 15.00** w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika.

Przetarg odbędzie się w dniu **28.03.1997 r. o godz. 9.00** w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2 w sali nr 137. Szczegółowe informacje dotyczące warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Dróg Urzędu Miasta w Rybniku, ul. B. Chrobrego 2, tel. 42230-11 wew. 7205 w godz. od 8.00 do 14.00 od poniedziałku do piątku.

Zarząd Miasta Rybnika ogłasza przetargi nieograniczone

23)

**NA WYKONANIE ZADANIA PN.:
WYKONANIE ROBÓT MELIORACYJNYCH:
ODBUDOWA I KONSERWACJA ROWÓW
W NASTĘPUJĄCYCH DZIELNICACH
MIASTA RYBNIKA:
BOGUSZOWICE, LIGOTA I GOTARTOWICE
W 1997 R.**

Termin realizacji zamówienia: **31 października 1997 r.**
Warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia jest wniesienie wadium w wysokości 1000 zł w terminie do dnia **4.04.1997 r. do godz. 9.00** - do kasy Urzędu Miasta w Rybniku, ul. Chrobrego 2.

Formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać w Urzędzie Miasta - Wydział Geodezji i Gospodarki Gruntami, Referat Rolnictwa, ul. 3-go Maja 12, pok. nr 15. Cena formularza wynosi 15 zł /płatne w kasie Urzędu Miasta, ul. Chrobrego 2/.

Zamkniętą kopertę zawierającą ofertę należy złożyć w Urzędzie Miasta - Referat Rolnictwa w Rybniku, ul. 3-go Maja 12, pok. nr 15 w terminie do dnia **3 kwietnia 1997 r. do godz. 15.00**.

Otwarcie ofert nastąpi w siedzibie Zamawiającego /pok. nr 4/ w dniu **4 kwietnia 1997 r. o godz. 10.00**.

24)

**NA WYKONANIE DOKUMENTACJI TECHNICZNEJ:
1/ PRZELEWU AWARYJNEGO PRZY
UL. RUDZKIEJ W RYBNIKU
2/ PRZELEWU AWARYJNEGO PRZY
UL. MYŚLIWSKIEJ W RYBNIKU**

Termin realizacji: **możliwie jak najkrótszy.**

Specyfikację istotnych warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, pok. 245.

Koszt specyfikacji: **10,00 zł**

Oferty w zaklejonej kopercie opisanej zgodnie z wymaganiami specyfikacji należy złożyć do dnia **11.04.1997 r. do godz. 15.00** w Wydziale Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Rybnika. Przetarg odbędzie się w dniu **14.04.1997 r. o godz. 11.00** w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2 w sali nr 138.

Szczegółowe informacje dotyczące warunków zamówienia można uzyskać w Wydziale Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta w Rybniku, ul. B. Chrobrego 2, tel. 42230-11 wew. 7710 w godz. od 8.00 do 14.00 od poniedziałku do piątku.

25)

**UCHWAŁA NR 9/97
ZARZĄDU MIASTA RYBNIKA
z dnia 18 luty 1997 r.**

w sprawie : ustalenia Regulaminu dofinansowania modernizacji systemu ogrzewania budynków mieszkalnych i mieszkań

Działając na podstawie art.30 ust.2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz.U. nr 16, poz. 95 z późniejszymi zmianami) oraz w wykonaniu uchwały Rady Miasta Nr 92/VIII/95 z dnia 22 marca 1995r. w sprawie ograniczenia niskiej emisji przez stworzenie podstaw ekonomicznych dla stosowania paliw ekologicznie czystych oraz pieców na paliwa stałe o odpowiednim atęcie energetycznym i ekologicznym

**ZARZĄD MIASTA RYBNIKA
ustala poniższy REGULAMIN rozdziału środków
Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie
modernizacji systemu ogrzewania.**

1. Do korzystania z dofinansowania uprawnieni są mieszkańcy miasta Rybnika - właściciele domów mieszkalnych oraz najemcy mieszkań w budynkach wielorodzinnych, przystępujący do modernizacji istniejącego systemu ogrzewania.

2. Dofinansowanie obejmuje pokrycie części kosztów inwestycji polegających na przystosowaniu kotłowni budynków, i mieszkań do ogrzewania wyłącznie :

- energią elektryczną,
- gazem,
- olejem opałowym,
- pompą ciepła,
- energią cieplną z sieci c.o.
- piecami na paliwo stałe posiadającymi odpowiedni atest energetyczno-ekologiczny

Dofinansowaniem nie są objęte przenośne urządzenia grzewcze (np.:termowentylatory, grzejniki na naftę, propan-butan i inne).

3. Dofinansowanie przysługuje jednorazowo na dany budynek mieszkalny, lub mieszkanie w budynku wielorodzinnym. Dofinansowanie możliwe jest po dokonaniu modernizacji.

4. Osoba ubiegająca się o dofinansowanie powinna złożyć wypełniony druk wniosku (zał. nr 1) zawierający odpowiednie oświadczenia oraz następujące dokumenty:

- oryginały wraz z kserokopiami rachunków zainstalowanych urządzeń grzewczych,
- atesty tych urządzeń,
- zgodę właściciela budynku na przeprowadzenie modernizacji.

Ponadto wymagane jest dostarczenie dodatkowych dokumentów w zależności od rodzaju ogrzewania.

a/ w przypadku ogrzewania olejowego :

- opinię kominiarza,
- protokół odbioru sporządzony przez wykonawcę instalacji,

b/ w przypadku ogrzewania elektrycznego

- warunki techniczne dostawy prądu z Rejonu Energetycznego Rybnik,

- protokół kontroli technicznej z Rejonu Energetycznego Rybnik,

c/ w przypadku ogrzewania gazowego

- pozwolenie (decyzję) z Wydziału Urbanistyki i Architektury tut. Urzędu na wykonanie instalacji gazowej wewnętrznej,

- protokół próby szczelności instalacji gazowej,

- oświadczenie kierownika budowy potwierdzające sprawność instalacji gazowej,

- zgłoszenie przystąpienia do użytkowania instalacji gazowej,

Uwaga : w przypadku zabudowy w miejsce pieca gazowego jednofunkcyjnego pieca dwufunkcyjnego nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia z Wydziału Urbanistyki i Architektury,

d/ w przypadku podłączenia budynku do sieci c.o.

- pozwolenie uzyskane z Wydziału Urbanistyki i Architektury tut. Urzędu na wykonanie instalacji grzewczej,

- protokół odbioru instalacji.

- zapewnienie dostawy ciepła oraz warunki techniczne podłączenia z ZEC Rybnik

e/ w przypadku ekologicznego pieca na paliwo stałe :

- zaświadczenie z Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze potwierdzające warunki ekologicznego spalania w danym typie pieca, sprecyzowane w załączniku nr 2 i nr 3 do niniejszego Regulaminu.

5. Udział Funduszu nie może przekraczać 55 % kosztów zakupu podstawowych urządzeń grzewczych takich jak :

- kocioł gazowy,

- kocioł olejowy,

- węzeł cieplny,

- pompa ciepła,

- kocioł na paliwo stałe,

- kocioł wodny elektryczny, kable grzewcze, folie i maty grzewcze, grzejniki elektryczne stacjonarne

(akumulacyjne lub konwekcyjne).

6. W przypadku montażu grzałek elektrycznych w istniejących piecach kaflowych, dofinansowanie stanowić będzie 100 % wartości grzałek.

Dofinansowaniem objęta będzie również część kosztów związanych z wykonaniem przyłącza elektrycznego grzałek.

7. Ogólna kwota dofinansowania nie może być większa niż 1.600,00 zł. W przypadku zakupu kotła na paliwo stałe kwota ta wyniesie 800,00 zł.

W przypadku montażu grzałek w piecach kaflowych kwota ta nie może być większa niż 400,00 zł.

8. Powyższe zasady dotyczą modernizacji realizowanych od dnia 1.01.1997 roku

Data decydującą jest data faktury z zakupu podstawowych urządzeń grzewczych.

Wnioski dotyczące modernizacji wykonanych w latach 1995-96 załatwiane będą wg zasad regulaminu z dnia 24.VII.1996 r.

9. Prezydent Miasta powoła Komisję do analizowania i weryfikacji złożonych wniosków. W razie potrzeby Komisja dokona oględzin inwestycji na miejscu o czym wnioskodawca będzie poinformowany pisemnie (obecność obowiązkowa).

Wnioski rozpatrywane będą wg kolejności zgłoszeń, w miarę możliwości finansowych przeznaczonych na ten cel.

10. Dofinansowanie podlega zwrotowi w przypadku stwierdzenia przez Komisję nie spełnienia warunków określonych w niniejszym Regulaminie.

11. Decyzje o przyznaniu dofinansowania podejmuje Zarząd Miasta na wniosek Komisji.

12. Niniejsza Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik nr 2

KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNO- EKOLOGICZNEJ KOTŁÓW NA PALIWO STAŁE MAŁEJ MOCY DLA GOSPODARKI KOMUNALNEJ (DO 50 KW)

SPRAWNOŚĆ ENERGETYCZNA

nie niższa niż 75 %

EFEKTYWNOŚĆ EKOLOGICZNA

Wskaźnik emisji :

- tlenu węgla CO	- poniżej 2000 g/GJ
- tlenków azotu NO	- poniżej 150 g/GJ
- dwutlenku siarki SO	- poniżej 400 g/GJ
- pyłu	- poniżej 120 g/GJ
- substancji organicznej-smolistej	- poniżej 50 g/GJ
- 16-tu WWA wg EPA	- poniżej 0,8 g/GJ
- benzo(a) pirenu	- poniżej 0,05 g/GJ

Załącznik nr 3

KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI EKOLOGICZNEJ DLA KOTŁÓW NA PALIWO STAŁE O MOCY PONAD 50 KW

SPRAWNOŚĆ ENERGETYCZNA

nie mniej niż 80 %

EFEKTYWNOŚĆ EKOLOGICZNA

Wskaźnik emisji :

- tlenu węgla CO	- poniżej 2000 g/GJ
- pyłu	- poniżej 100 g/GJ
- substancji smolistych	- poniżej 30 g/GJ
- benzo(a) pirenu	- poniżej 0,04g/GJ
- 16-tu WWA wg EPA	- poniżej 0,5 g/GJ
- dwutlenku siarki SO	- poniżej 400 g/GJ
- tlenków azotu NO	- poniżej 200 g/GJ

Rybnik, dnia _____ 199__ r.

_____
Imię i Nazwisko

_____
ulica, nr domu

_____
nr kodu, dzielnica

WNIOSK

Zwracam się z prośbą o dofinansowanie modernizacji systemu ogrzewania w moim budynku mieszkalnym, mieszkaniu*

przy ul. _____ nr domu _____

nr mieszkania _____

* Budynek został zasiedlony w _____ roku

* Mieszkanie zamieszkuję od _____ roku

Modernizacja polegała na wymianie pieca (1) _____

na ogrzewanie(2) _____

Modernizację zakończono w dniu _____

1. Oświadczam, że do tej pory nie korzystałem(łam) z dotacji Urzędu Miasta - Wydziału Ochrony Środowiska na modernizację ogrzewania w budynku, mieszkaniu * wymienionym we wniosku.
2. Oświadczam, że zlikwidowałem (łam) stare piece mułowo-węglowe, węglowe *.
3. Upoważniam Komisję do przeprowadzenia kontroli zmodernizowanego systemu grzewczego w moim budynku, mieszkaniu *
4. Do wniosku dołączam wszystkie dokumenty wymienione w Regulaminie zawartym

w Uchwale Nr _____/97 Zarządu Miasta Rybnika z dnia _____

5. Zobowiązuję się do natychmiastowego zwrotu otrzymanego dofinansowania w przypadku, gdy Komisja stwierdzi, iż nie zostały spełnione warunki Regulaminu.

_____
PODPIS

Objaśnienia:

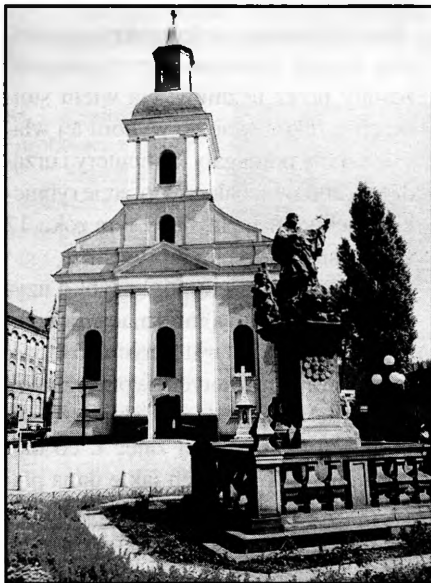
* niepotrzebne skreślić

(1) podać rodzaj ogrzewania przed modernizacją

(2) podać rodzaj ogrzewania po modernizacji

kiedy stała się kaplicą szpitalną. Rozbudowę tę potwierdza nam spisany po łacinie protokół wizytacyjny rybnickiej parafii z 1652 roku: „...in honorem s. Joannis ex antiqua noviter erecta”. (Ku czci św. Jana ze starości na nowo wybudowana). Miejski szpitalik stał wtedy niedaleko kaplicy, bo przy ulicy Rudzkiej. Przy kaplicy też wydzielono mały cmentarz dla grzebania zmarłych w szpitalu. Pogrzeby te potwierdza kronika parafialna, gdyż nad szpitalem i kaplicą pieczę sprawował rybnicki proboszcz. Czytamy: „rok 1639 - zmarł Tomasz Pokładnik ze szpitala (!)”, a także „rok 1650 - obit Albertus Sladek in hospiti-

Przed kościołem Matki Boskiej Bolesnej, w miejscu gdzie dzisiaj stoi figura św. Jana Nepomucena, stała dawniej kaplica św. Jana Chrzciciela

ali” (Zmarł w szpitalu Albert Sladek). Kaplicę św. Jana zwaną „kościółkiem” rozebrano w 1796 roku, co było związane z przygotowaniem terenu do budowy kościoła p.w. Matki Boskiej Bolesnej. Rozbiórkę potwierdza wpis do ksiąg parafialnych, gdzie po niemiecku pod datą 16 grudnia 1796 roku czytamy: „Das Johannis-Kirchel ist gegenwaertig cassirt” (Kościółek św. Jana jest obecnie skasowany).

Do dzisiaj pozostała po nim jedynie nazwa ulicy św. Jana, w domyśle Chrzciciela, a także jeden obraz, który mieścił się w jego wnętrzach. Chodzi o XVII-wieczne olejne płótno ze sceną ukrzyżowania. Obraz ten zamieszczony w Katalogu Zabytków Sztuki Województwa Katowickiego odnaleźliśmy na probostwie w Przegędzy. Wieś ta należała dawniej do rybnickiej parafii i kiedy w 1840 roku powstała tam kaplica, rybnicki proboszcz podarował niepotrzebny już obraz z rozebranego kościółka św. Jana.

Tekst i zdj.: Marek Szoltysek

Działalność Rady i Zarządu Miasta Rybnika 1912-1922 część II

W lutym 1919 roku odbyć się miały wybory komunalne w Rybniku.

W związku z niestabilną sytuacją społeczno-polityczną Niemcy odložyli ich termin na bardziej dogodny moment. Było nim niepowodzenie I Powstania Śląskiego, wybory zarządzono zatem na dzień 9 listopada 1919 roku. W powiecie rybnickim zdecydowanie zwyciężyli Polacy, uzyskując 75 proc. głosów, jednakże w samym mieście Polacy uzyskali 10, Niemcy 9 mandatów, a pozostałe 11 miejsc obsadzili socjaliści obu narodowości. Burmistrzem został Karol Kresmer.

Okres działania Rady i Zarządu Miasta Rybnika 1919-1922 określić można jako bardzo trudny, ważyły się przecież losy przynależności Górnego Śląska. W mieście stacjonowały wojska rozjemcze, dochodziło do aktów bezprawia i przemocy. Burzliwe były również obrady Rady Miejskiej, które odbywały się najczęściej w „Świerklańcu”. Na przykład kiedy radny Trunkhardt głosował za wnioskiem frakcji polskiej dotyczącym umieszczenia nazw ulic w języku niemieckim i polskim, rozpętała się przeciwko niemu nagonka i poświęcono tej sprawie specjalne posiedzenie rady.

Od lutego 1920 roku działała na Górnym Śląsku Międzysojusznicza Komisja Rządząca i Plebiscytowa złożona z przedstawicieli Wielkiej Brytanii, Francji i Włoch. Czuwać miała ona nad porządkiem oraz przebiegiem Plebiscytu zgodnie z postanowieniami Konferencji Wersalskiej. Rozpoczęły również działalność polskie i niemieckie Komitety Plebiscytowe.

Plebiscyt zakończył się sukcesem Niemców, którzy otrzymać mieli większość spornych terenów. W powiecie rybnickim zwycięstwo odnieśli Polacy, w samym Rybniku zwyciężyli jednak Niemcy uzyskując 70 proc. głosów. O losach Ziemi Rybnickiej przesądziło powstanie III Powstania Śląskiego trwającego od maja do lipca 1921 roku. 20 października 1921 roku Rada Ambasadorów uprzemysłowioną część Górnego Śląska, w tym powiat

rybnicki wraz z Rybnikiem przyznała Polsce. Władza w Rybniku przejęta została nieformalnie przez Polaków już 3 maja 1921 roku, kiedy Rybnik zdobyły wojska powstańcze, a komenda powstańcza mianowała Władysława Webera tymczasowym burmistrzem miasta. Weber tę odpowiedzialną funkcję otrzymał z racji zasług jakie położył w organizacji powstania i polskich instytucji w mieście.

W październiku 1921 roku powstała Rada Obywatelska na powiat rybnicki reprezentująca Polaków i propolsko nastawioną zmienioną część ludności, która czuwała między innymi nad funkcjonowaniem miasta.

W lutym 1922 roku Rada Miejska Rybnika ogłosiła konkurs na stanowisko burmistrza. Wygrał go Władysław Weber sprawujący tę funkcję nieformalnie od III Powstania. W sierpniu tegoż roku podpisano w Rybniku akt przejęcia przez władze polskie przynajmniej części Górnego Śląska z rąk Międzysojuszniczej Komisji Plebiscytowej i Rządzącej. Zmiany terytorialne spowodowały, że Rybnik stał się głównym ośrodkiem miejskim południowej części Górnego Śląska. W mieście znalazły miejsce liczne urzędy administracyjne, ze starostwem powiatowym na czele. Rybnik stał się centrum życia gospodarczego, polskiego życia społeczno-politycznego i kulturalnego całej okolicy. W 1926 roku powiększyło się znacznie terytorium miasta po wchłonięciu nadleśnictw Paruszowiec i Rybnik oraz Ligoty Rybnickiej i Paruszowca.

Nowe polskie władze miasta rozpoczęły swą działalność od przemianowywania i spolszczania nazw rybnickich ulic, np. Friedrichstrasse na ulicę Damrota, Gartenstrasse na ulicę Korfantego. Administracja przejęła na rzecz państwa polskiego majątek pruskich państwowych organizacji gospodarczych. Zmiany administracyjne, napływ nowych mieszkańców i znaczny przyrost naturalny spowodowały, że liczba ludności miasta systematycznie rosła /w 1922 roku było 11.000 mieszkańców, a w 1938 roku już 28.000/, pomimo opuszczenia miasta przez wielu Niemców. Dlatego liczba osób uprawnionych do głosowania w wyborach komunalnych oraz do Sejmu Śląskiego i Parlamentu stale się zwiększała. Pomimo niewielkiej liczby Niemców w mieście w wyborach samorządowych i parlamentarnych listy niemieckie zdobywały znacznie wyższy odsetek głosów. Główną przyczyną tak zaskakujących rezultatów wyborów było rozdrobienie polskich list wyborczych, wykorzystywanie przez Niemców potknięć gospodarczych nowych władz oraz tarcia pomiędzy polskimi organizacjami społecznymi i politycznymi.

Dariusz Prus
c.d. w następnej „GR”

Od kilku już lat trwają kontakty między naszym miastem, a skupioną wokół parafii Chrystusa Króla w Stanisławowie na Ukrainie, liczącą około 1000 osób, polską społecznością.

W ośrodku w Kamieniu, którego dyrektor **Józef Śliwka** jest animatorem całego przedsięwzięcia, od kilku już lat wakacje spędzają dzieci z polskich oraz mieszanych rodzin ze Stanisławowa, a ostatnio nasze miasto zaangażowało się także w inne formy pomocy organizując w rybnickich szkołach zbiórkę datków z przeznaczeniem na świąteczne paczki dla dzieci.

dzibę 4-klasowa szkoła polska.

Goście ze Stanisławowa zostali zaproszeni przez Wydział Edukacji UM oraz parafie św. Teresy w Chwałowicach oraz św. Antoniego. W czasie tygodniowego pobytu goście zwiedzili nasze miasto i zostali przyjęci przez prezydenta J. Makosza. Ks. Halimurka wygłosił kazania w bazylice św. Antoniego oraz w kamieńskim i chwałowickim kościele. Zebrane ofiary przeznaczone zostaną na urządzenie budowanego Domu Parafialnego. Będzie on spełniać rolę ośrodka polskiego w Stanisławowie, a zaangażowani w to przedsięwzięcie chętnie skorzystaliby m.in. z doświadczeń rybnickiego Allian-

Goście ze Stanisławowa

Swietlana Kuleszowa w towarzystwie naczelnika Wydziału Edukacji UM Tadeusza Szostoka odwiedziła II Giełdę Edukacyjną

W listopadzie ub.r. roku wizytę w Stanisławowie złożyła delegacja z Rybnika /patrz "GR" z grudnia ub.r./, a ostatnio gościliśmy najbardziej zaangażowane w działalność na rzecz polskiej społeczności osoby: ks. **Kazimierza Halimurkę** - proboszcza jedynej w Stanisławowie katolickiej parafii pod wezw. Chrystusa Króla, s. **Krystynę Rynkiewicz** - pracującą tam od 11 lat urszulanek związaną niegdyś z rybnickim liceum urszulanek, **Wandę Siergiejewą** - prezesa Polskiej Społeczno-Katolickiej Wspólnoty im. Fr. Karpińskiego oraz **Swietlanę Kuleszową** - dyrektorkę stanisławowskiej szkoły podstawowej nr 14, w której znalazła się

ce Francaise, który zwiedzili. S. Kuleszowa złożyła wizytę w kilku rybnickich szkołach, interesując się ich organizacją i metodyką nauczania. Jak stwierdziła W. Siergiejewa, polska społeczność na Ukrainie została w dużym stopniu wynarodowiona i uległa asymilacji. Powstanie ośrodka może na nowo rozbudzić zainteresowanie Polaków własnymi korzeniami, w czym wielką rolę odgrywa nauka języka polskiego. W Stanisławowie istnieje wprawdzie 4-klasowa szkoła polska, później naukę można kontynuować tylko na płatnych zajęciach falkutatywnych. Niestety, niewiele rodzin na taki wydatek stać... W ośrodku zainstalowa-

Krótko o wiedzy?

Niedawno w rybnickim Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych odbyła się II Giełda Edukacyjna. W tegorocznej edycji targów edukacyjnych udział wzięło 15 szkół ponadpodstawowych Rybnika i okolic, a oferta była skierowana była do absolwentów klas 8.

Barwne i nienagannie wyposażone stoiska każdej z placówek przygotowane zostały przez uczniów. Na wielu stoiskach przekonywać do wyboru tej właśnie szkoły pomagały komputery i urządzenia audiowizualne. W ofercie rybnickiej giełdy znalazło się w tym roku 12 szkół państwowych i 3 prywatne.

Na targach uczeń mógł szybko uzyskać kompleksową informację o tematyce egzaminów wstępnych, o ilości miejsc przygotowanych na przyszły rok w szkole, o metodach i skuteczności prowadzonych w niej zajęć i, co najważniejsze, o szansach jakie dana placówka stwarza na znalezienie atrakcyjnej pracy. Prezentacjom szkół towarzyszyły występy artystyczne, pokaz mody przygotowany przez uczennice szkoły krawieckiej, a nawet pokaz fryzur.

Zainteresowanie uczniów targami było w tym roku ogromne. Dziennie przez stoiska przewijało się ponad 500 osób.

Wstęp na halę wystawową kosztował 1 zł, za pieniądze zebrane od wchodzących wzmocniony został budżet samorządu szkolnego.

Jacek Mirosławski

na zostanie antena satelitarna - dar od miasta Rybnika, myśli się też o pomocy w dalszym wyposażeniu ośrodka, gdzie ma powstać m.in. gabinet stomatologiczny.

Ks. Halimurka uważa, że wakacje w Polsce powinny być nagrodą dla dzieci, których rodziny są szczególnie zaangażowane w budowę domu parafialnego i w działalność społeczności polskiej w ogóle. I pewnie przynosi to efekty, gdyż tegoroczne wakacje 50 dzieci spędzi znow wakacje w Kamieniu.

/r/

Ks. Henryk Joško we wspomnieniach

Ks. Henryk Joško urodził się w 1947 roku w Żorach. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1972 roku w Katowicach. Pracował jako wikary w Pszczynie i Jastrzębiu. Był budowniczym kościoła św. Jadwigi na Nowinach i od 1982 roku proboszczem nowoutworzonej tam parafii. Z jego inicjatywy i przy wielkim nakładzie pracy obok kościoła powstał Ośrodek Leczniczko-Rehabilitacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo im. Jana Pawła II. Ks. Joško wielokrotnie organizował i prowadził rybnicką pielgrzymkę na Jasną Górę. Był dziekanem dekanatu Rybnik Centrum, kanonikiem honorowym katowickiej Kapituły Metropolitalnej, prezesem fundacji "Nadzieja".

Zmarł po ciężkiej chorobie 7 lutego br., w 25 roku kapłaństwa. Został pochowany nieopodal kościoła i ośrodka, których był twórcą. Odprowadzali go najbliżsi i tysiące rybniczian.

**Ks. Eugeniusz Witak,
proboszcz z Piekar
Śląskich**

Wikarym w parafii ks. Joški byłem w latach 1989-1995. Poznałem wtedy jak bardzo jest on wrażliwy na los ludzi niepełnosprawnych. O problemach rodzin dowiadywał się podczas duszpasterskich odwiedzin w domach parafian. Podkreślał, że misją Kościoła jest nie tylko nauczanie ale również działalność charytatywna. Wydaje mi się, że w rozumieniu tych spraw pomagało mu to, iż w jego domu rodzinnym były dwie niepełnosprawne osoby.

Budując "swoją" ośrodek, chciał dać szansę chorym. Chciał odciążyć rodziców, którzy podczas przebywania dzieci w ośrodku będą mogli trochę odpocząć. Rozumiał, że dzieci z porażeniem mózgowym wymagają nieustannej opieki...

Wanda Niedzielowa,

kierowniczka Ośrodka im. Jana Pawła II

Księdza dziekana Joška poznałam w latach szkolnych. Chodziliśmy razem do Liceum im. Karola Miarki w Żorach. Był wyjątkowy - szybki w działaniu i ruchliwy. Przypadkiem zdarzyło się, że po latach spotkał się pomagając dzieciom w tym ośrodku. Należy podkreślić, że budując go, ks. Joško bardzo dobrze się do tego przygotowywał, nie chciał wybudować czegoś tuzinkowego. Jeździł po podobnych ośrodkach polskich i zagranicznych. Pytał, filmował, słuchał dobrych rad... Następnie pracował przy budowie, także fizycznie. Do końca swoich dni czuł się tutaj gospodarzem. Codziennie przychodził. Był naszym kapłanem, wspierał nas duchowo!

Ks. Henryk Joško i Metropolita Katowicki arcybiskup Damian Zimoń

**dr Tadeusz Sobański
lekarz w ośrodku**

Choroba księdza dziekana rozpoczęła się w lipcu 1996 roku, tuż przed rybnicką pielgrzymką do Częstochowy. Przyszedł do mnie i poprosił "na drogę" o jakieś środki na ból żołądka. Zachęciłem go wtedy do zrobienia badań. Stwierdzono nowotwór... Potem była operacja, chemioterapia... Swoje ostatnie dni spędził w klinice w Katowicach. W piątek 7 lutego 1997 roku był już w ciężkim stanie. Przywiozłem go karetką do Rybnika, z kropłówką. Ksiądz Joško ożywił się bardzo, gdy przejeżdżaliśmy przez Żory. Tu jest moje miasto - mówił - tu jest mój dom, tu chodziłem do liceum. Wieczorem tego samego dnia zmarł.

Grażyna Paś,

przełożona pielęgniarek z ośrodka

Opiekowałam się w ks. Jaško ostatnich godzinach jego życia. O 18.00 wziął ostatnie lekarstwa, potem jednak ból się nasilał... Przy łóżku chorego byli lekarze, państwo Krynicy... W pewnej chwili usiadł na łóżku, westchnął i zmarł. Było to dokładnie o godzinie 19.40. Zdarzyło się to tak szybko!

Zebrał: szol

Laureatki z urszulanek

Duży sukces odniosły dwie uczennice rybnickiego Prywatnego Żeńskiego LO Sióstr Urszulanek UR w IV Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Biblijnej Katolickich Szkół Średnich. W klasyfikacji indywidualnej uczennica pierwszej klasy **Barbara Kawalec** zajęła pierwsze miejsce, zaś zespołowo - wraz z **Marleną Bobryk** - drugie miejsce.

Zwycięzcy pojedzie w nagrodę na pielgrzymkę do Ziemi Świętej, otrzymała również prawo przyjęcia bez egzaminów na pierwszy rok studiów na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim lub Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

Rybnickie liceum urszulańskie było również miejscem rejonowego finału konkursu biblijnego pt. "Czy znasz Ewangelię według św. Mateusza" organizowanego przez Woj. Ośrodek Metodyczny, Kuratorium Oświaty oraz Wydział Katechetyczny Archidiecezji Katowickiej. Wzięło w nim udział ok. 90 osób od piątych do ósmych klas szkoły podstawowej z Rybnika, Pszowa, Rydułtów, Świerklan, Leszczyn, Czerwionki, Lysek i Knuruwa.

Księga imion i świętych

W jednym z listopadowych numerów "GR" z 1995 roku przedstawił sylwetkę urodzonego w 1922 roku w Rybniku **ks. Henryka Frosa SJ**, jednego z największych autoritetów w dziedzinie hagiografii, członka brukselskiego *Societe des Bollandistes* - prowadzonego przez jezuitów instytutu naukowego zajmującego się poszukiwaniami, badaniami, i wydawaniem źródeł hagiograficznych. O.Fros jest współautorem mającego już 4 wydanie przewodnika onomastyczno-hagiograficznego "Twoje Imię" oraz wielu innych publikacji o tematyce hagiograficznej.

Najnowszą pozycją w jego bibliografii jest dopiero co wydany pierwszy z sześciu zaplanowanych tomów "**Księgi imion i świętych**", napisany wspólnie z onomastą Fr. Sową, pracownikiem naukowym Instytutu Języka Polskiego PAN.

W przedmowie autorzy piszą: *...przekonani jesteśmy, że imiennictwo oraz liczne postaci świętych stanowią cenną część naszego europejskiego dziedzictwa!...! ...postużyć może zwłaszcza językoznawcom, amatorom badań w rozmaitych dziedzinach nauk historycznych, bibliotekarzom, wreszcie duchownym. My zaś jesteśmy pewni, że tom zniknie z półek księgarskich równie szybko jak wszystkie inne pozycje z dziedziny hagiografii.* **lr/l**

Do początków XX wieku Boguszowice były typową śląską wsią, gdzie głównym źródłem utrzymania była praca na roli.

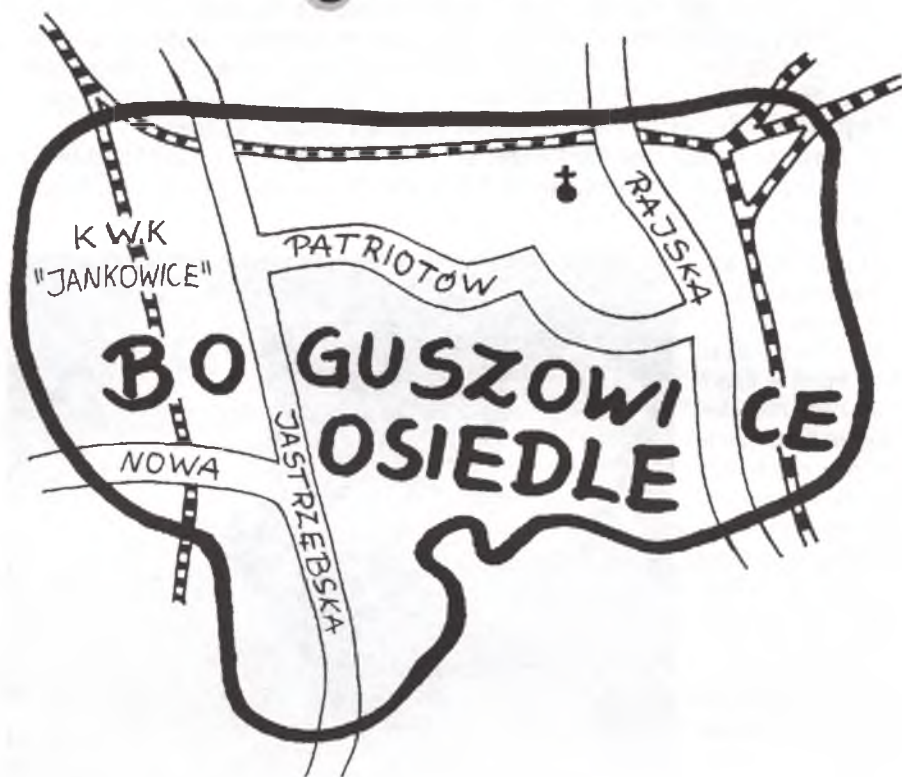
Mimo, iż wieś była rozległa, ludności przybywało niewiele: w 1581 roku liczyła 112 mieszkańców, w 1791 roku - 208, zaś w XIX wieku liczba mieszkańców osiągnęła niecałe tysiąc mieszkańców. Przełomem dla Boguszowic był rok 1897, kiedy niemiecki książę Gwidon von Donnersmarck, po przeprowadzeniu wielu wierceń geologicznych, postarał się o nadania górnicze, po czym kupił 45 km² gruntów na terenie Chwałowic, Jankowic i Boguszowic. W 1903 roku Donnersmarck rozpoczął budowę kopalni w Chwałowicach, a w 1913 roku - w Boguszowicach. Kopalnię w Boguszowicach wybudowano na obrzeżach wsi, od strony Michałkowic i Jankowic. Pierwsze tony węgla wydobyto tu w czerwcu 1916 roku. Początkowo zakład nazywano "szyby Blüchera" /od nazwiska pruskiego marszałka/

na kopalnię "Jankowice" przemianowano ją w 1934 roku i ta nazwa przetrwała do dnia dzisiejszego.

Czas budowy kopalni, a więc lata 1913-1916 z w i ą z a n y jest z początkiem dziejów dzisiejszej

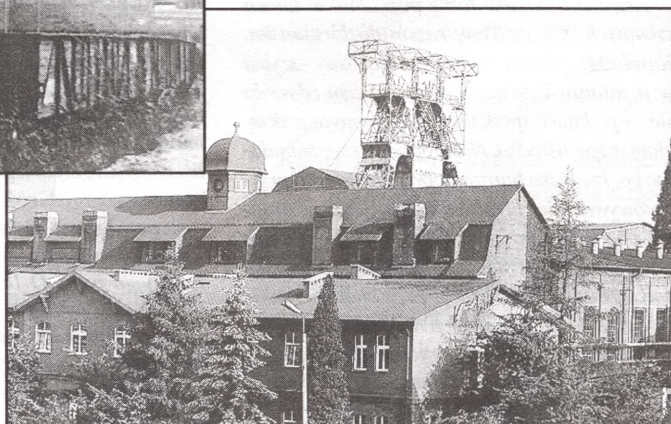
dzielnicy Boguszowice Osiedle zwanej też Nowymi Boguszowicami. Wraz z kopalnią zaczęło powstawać osiedle robotnicze. Początkowo były to tzw. "familoki" /z języka niemieckiego *familienhauser* - domy rodzinne/. Do tych wielorodzinnych domów sprowadzali

Dzieje "Nowych" Boguszowic

się przyjezdni, którzy znajdowali zatrudnienie w kopalni. Liczba mieszkańców tej niewielkiej wsi w ciągu kilku lat prawie się podwoiła i w 1920 roku liczyła już 2 tysiące mieszkańców. Tak w 1925 roku charakteryzuje to robotnicze osiedle Artur Trunkhardt w "Dziejach miasta Rybnika...": "Kopalnia leży wśród lasu sosnowego i wskazuje już dzisiaj

"Matka żywicielka" boguszowickiego osiedla - kopalnia "Jankowice" w 1927 roku i współcześnie

po kilku latach administracji na szeroko zakreślony rozwój. Dobrze utrzymane brukowane ulice, piękne domy urzędnicze i robotnicze, nowoczesny budynek administracyjny, kasyno dla robotników i urzędników z ogrodem i kioskiem dla urządzania zabaw, tworzą piękne obramowanie zakładu". Należy również podkreślić, że o wysokim standardzie mieszkań w familokach świadczyła ich elektryfikacja, gdyż podłączone były do kopalnianej sieci elektrycznej.

Rozwój przykopalnianego osiedla zatrzymał się w czasach drugiej wojny światowej. Władze hitlerowskie powołały wielu boguszowickich górników do służby w niemieckiej armii. W ich miej-

sokie wydobycie. Zapotrzebowanie na węgiel wiązało się z ogromnym eksportem tego surowca. Słaba gospodarka szukała sposobu na pozyskanie dewiz przede wszystkim w górnictwie. Aby zwiększyć wydobycie, kopalnia zatrudniała coraz więcej pracowników, powiększono więc przykopalniane osiedle. Za lasem około dwóch kilometrów

jest żywotnie związane z kopalnią "Jankowice". A co się stanie gdy w przyszłości kopalnia zostanie zamknięta? Tego jednak problemu nie rozwiąże rybnicka władza samorządowa, to jest zadanie dla sejmu i rządu. Natomiast na temat przyszłości kop. "Jankowice" jej dyrektor Józef Szafarczyk w czerwcu 1996 roku w wywiadzie dla naszej ga-

Stare i nowe bloki na boguszowickim osiedlu

sce Niemcy sprowadzali jeńców wojennych z Rosji oraz robotników z Włoch, których okoliczni górnicy nazywali "niewolnikami". Pracujący wtedy w kopalni Antoni Karwot tak ich charakteryzuje: "Byli bardzo weseli. Mieli czarne włosy, byli bardzo przystojni i wszystkie dziewczyny za nimi się oglądały. Zaprzyjaźniłem się z jednym z nich i nauczyłem się nawet trochę języka włoskiego". Dla tych "niewolników" Niemcy postawili pod kopalnią kilka baraków. Natomiast kiedy kończyła się wojna boguszowiccy górnicy modlili się, aby alianci nie zbombardowali "niemieckiej kopalni", a następnie pilnowali, by uciekający Niemcy ich grubo nie zalali. Była bowiem podstawą utrzymania całego osiedla.

Po wojnie, w czasach PRL, kopalnia "Jankowice", podobnie jak pozostałe śląskie kopalnie, osiągała bardzo wy-

od kopalni, na początku lat 50. zaczynają powstawać nowe bloki mieszkalne. Pierwsze budynki powstały w okolicach dzisiejszej ulicy Patriotów, Bogusławskiego i Lompy. W następnych latach osiedle rozbudowywano w kierunku północnym. Tak powstało wielkie osiedle, które dzisiaj liczy około 16 tysięcy mieszkańców. To olbrzymie skupisko ludzi do dnia dzisiejszego szuka swojej tożsamości, ciągle nie jest do końca zintegrowane. W dziele integracji nie wystarczy działalność domów kultury, zespołów sportowych czy muzycznych oraz parafii. Do tego potrzebny jest też czas, by mieszkający tam ludzie zdążyli zapuścić korzenie. Tak jak się to stało w przykopalnianych familokach.

Boguszowickie osiedle można też traktować jak "bombę z opóźnionym zapłonem". To wielkie skupisko ludzi

zety powiedział: *Przy dzisiejszym poziomie wydobycia, osiąganym przede wszystkim systemem ścianowym z zawłem stropu, nasza kopalnia może istnieć do około 2020 roku. /.../ By istnieć po 2020 roku, kopalnia musi wypracować nową filozofię pracy i to właśnie czynimy. Potrzebne są zatem nowe koncepcje, określone zezwolenia i pieniądze na nowe inwestycje /.../*

Dzielnica Boguszowice Osiedle nie ma swego herbu, gdyż nigdy nie była osobną gminą. Administracyjnie do 1962 należała do wsi Boguszowice, w latach 1962-1975 była częścią miasta Boguszowic, a następnie stała się jedną z 26 dzielnic Rybnika.

Sprawy bieżące - mówi przewodniczący zgłaszając mieszkańcy w siedzibie Rady Dzielnicy przy ulicy Patriotów 12 podczas wtorkowych i czwartkowych dyżurów. Najczęściej są to skargi na dewastację trawników i krzewów podczas dostaw węgla do poszczególnych mieszkań. Skargi dotyczą również zapalania się sadzy w niesystematycznie czyszczonych i popękanych kominów, zakopconego powietrza, mycia klatek

Niedoinwestowanie i zaniedbanie boguszowickiego osiedla sięgają jeszcze lat 60. Trudno zatem sądzić, by nowe władze samorządowe po 1990 roku rozwiązały ten problem od ręki. O informacje na temat zmian na tym osiedlu zwróciliśmy się do Piotra Kusza, przewodniczącego Rady Dzielnicy Boguszowice-Osiedle.

Coś się zmienia

Przed siedzibą Rady Dzielnicy w Boguszowicach Osiedlu od lewej stoją: przewodniczący Rady Dzielnicy Piotr Kusz oraz dwaj radni miejscy z tej dzielnicy: Stanisław Przeliorz i Eugeniusz Franke

schodowych, pleśniejących ścian, źle zrobionych remontów czy utrudniających życie topoli. Mieszkańcy domagają się też budowy nowych parkingów, śmietników, większej ilości punktów oświetleniowych, telefonizacji i obecności Straży Miejskiej na naszym osiedlu. Oczywiście potrzeby są większe niż możliwości. Ale pragnę podkreślić, że po ostatniej wizycie prezydenta Rybnika na naszym osiedlu umocniłem się w przekonaniu, że prezydent Józef Makosz rozumie nasze potrzeby. Natomiast w konkretnych sprawach dobrze układa się nam współpraca z wiceprezydentem Michałem Śmigielskim.

Wyliczmy zatem co w 1996 roku zostało zrobione, by na boguszowickim osiedlu żyło się łatwiej. Wykonano bardzo kosztowną nową nawierzchnię ulicy Patriotów aż do kopalni. Na odcinku tym powstał również nowych chodnik i kanalizacja burzowa. Odremontowano gruntownie trzy bloki, odnawiając dachy, kominy, rynny i wymieniając okna. Dodatkowo w blokach komunalnych wymieniono 100 okien, które znajdowały

się w najgorszym stanie. Powstało oświetlenie na ulicy Bogusławskiego, a także zamontowano punkt świetlny przy ulicy Drobrego. Na osiedlu w ubiegłym roku wybudowano też 6 śmietników oraz wystawiono nowe pojemniki ekologiczne na odpadki. Odnawiono też 300 metrów starej rury wodociągowej na odcinku ulic Bogusławskiego, Żurawia i Dom Kultury.

Natomiast w 1997 roku na boguszowickim osiedlu planuje się wykonać nowe dojścia do bloków

przy ulicy Patriotów 8,10,12 i 14 oraz przy ulicy Kadetów 4. Zostanie też wymieniona nawierzchnia przed Domem Kultury przy Placu Pokoju i na ulicy Bogusławskiego. Dodatkowo na dojazdy i drożki między blokami przeznaczono 20 tysięcy sztuk betonitów. Powstanie parking około kościoła św. Barbary oraz oświetlenie ulicy Rajskiej i 16 punktów świetlnych przy ulicach Grażyńskiego, Patriotów, Śniadeckiego, Kuboszka, Lompy i I Brygady. Teren przy osiedlowym targowisku zostanie obsiany trawą i obsadzony drzewami i kwiatami. W byłym Domu Górnika II na osiedlu Południe zostanie otwarta poczta, przy czym Rada Dzielnicy stara się w dyrekcji Poczty Polskiej w Katowicach, by pozostawiono dotychczasowy punkt pocztowy przy ulicy Patriotów. Rada Dzielnicy stara się również, by w tym roku kontynuować telefonizację osiedla, planuje się też montaż przynajmniej dwóch automatów telefonicznych. Prowadzone są starania o wybudowanie garaży i utworzenia na osiedlu posterunku Straży Miejskiej. Przewodniczący Rady Dzielnicy Piotr Kusz podkreślił, że Rada Dzielnicy, dzięki sponsorom, prowadzi również działalność charytatywną, głównie z okazji Dnia Dziecka i św. Mikołaja, pomagając dzieciom niepełnosprawnym, a także członkom Klubu Seniora.

Jedną z ubiegłorocznych inwestycji na boguszowickim osiedlu był remont nawierzchni i chodników ulicy Patriotów

Boguszowickie osiedle boryka się z problemami dotyczącymi wszystkie wielkie skupiska ludności. Jednak utrzymujący się wśród rybniczian stereotyp "gorszych" Boguszowic jest dla większości ich mieszkańców krzywdzący. Za złą opinię 16-tysięcznej dzielnicy odpowiada niewielkie krymogenne środowisko, zaś olbrzymia większość mieszkańców to porządni obywatele, dla których Boguszowice to ich "miejsce na ziemi".

Wystarczy spojrzeć na zadbane przybłokowe trawniki, balkony, na drzwi do mieszkań, kwiaty w oknach itd. Zło jest jednak bardziej widoczne.

O problemach związanych z przestępczością w tej dzielnicy mówi pani nadkomisarz **Maria Świenty**, komendant Komisarzatu nr 1 Policji w Rybniku-Boguszowicach.

- Boguszowice Osiedle to nasz duży problem. Jest to wielkie skupisko ludzi o różnej mentalności, charakterze i zwyczajach. Podłożem problemów w tej dzielnicy jest przede wszystkim alkohol. Grupy bezrobotnych z wyboru pijaków dokonują przestępstw, by mieć na wódkę. Powszechne tu przestępstwa to okradanie samochodów, włamania do sklepów, kradzieże rowerów, pobicia i rozboje. W mniejszym stopniu mamy do czynienia z narkomanią czy prostytutką. Najbardziej niebezpiecznymi miejscami jest okolica kawiarani "Wisienka", cen-

"GORSZA" dzielnica?

Niebezpiecznie jest m.in. w okolicach fundamentów niedokończonych bloków przy ulicy Patriotów. W pomieszczeniach tych spotykają się często pijacy i potencjalni przestępcy.

trum osiedla "Południe" i fundamenty niedokończonych bloków przy ulicy Patriotów. Dlatego więc radzimy aby w tym rejonie Boguszowic unikać chodzenia w godzinach wieczornych i nocnych, nie wchodzić do podejrzanych lokali, nie nawiązywać tam nowych znajomości, nie afiszować się wypchanym portfelem, a już na pewno nie pojawiać się tam w stanie nie-

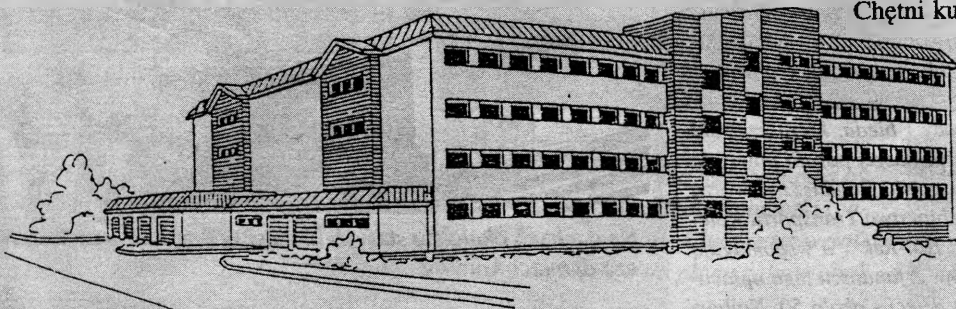
trzeźwym. Natomiast poszkodowanym zalecamy by nie obawiali się kontaktu z policją. Słowa te kierujemy przede wszystkim do rodzin dotkniętych alkoholizmem, do maltretowanych dzieci, kobiet i matek. A chociaż nie zawsze policja może pomóc, to jednak może skierować do miejsc, gdzie taką pomoc będzie można otrzymać.

Problemem na osiedlu w Boguszowicach jest brak miejsc parkingowych. Aby przynajmniej w pewnym stopniu temu zaradzić, władze miasta z inicjatywą wiceprezydenta Michała Śmigielskiego zleciły przygotowanie projektu wielopiętrowego garażu na 256 samochodów. Będzie to czterokondygnacyjna budowla, w której oprócz zamykanych boksów znajdzie się portiernia, winda, stacja obsługi samochodów, auto-myjnia oraz sanitariaty. Budowa rozpocznie się prawdopodobnie jeszcze w tym roku, a garaż zostanie zlokalizowany przy ulicy Patriotów. Cena jednego boksu zostanie ustalona po skalkulowaniu kosztów inwestycji, której wykonawca zostanie ogłoszony na drodze przetargu.

Chętni kupna garażu nie będą musieli wpłacić całej sumy od razu, będzie ją można rozłożyć na raty.

Projekt wielopiętrowego garażu, który stanie niebawem w Boguszowicach na osiedlu.

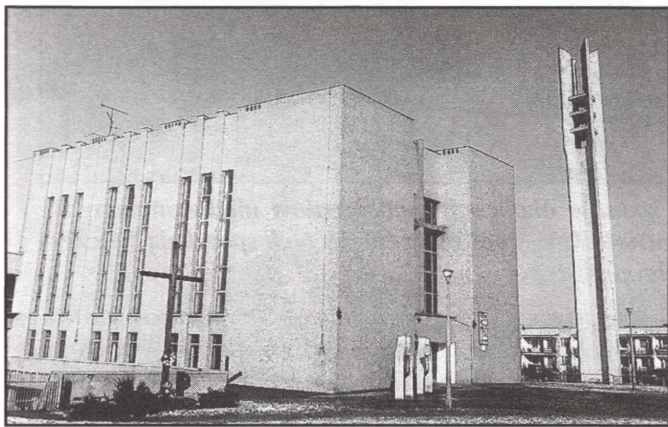
Piętrowe parkowania

Kościół integruje

Kopalniane osiedle mieszkaniowe w Boguszowicach zaczęło powstawać w 1950 roku. Z przyczyn ideologicznych komunistyczne władze nie zezwalały na wybudowanie tam kościoła.

W zamiśle ówczesnych decydentów miało powstać tzw. "czerwone osiedle". Podobnie było w Tychach czy w Jastrzębiu. Chodziło o to, by nowotworzone społeczności możliwie głęboko zlaicyzować. W praktyce hamowało to jedynie procesy integracyjne w nowym, wielkim skupisku ludzkim.

W 1996 roku dzięki ofiarności parafian w kościele p.w. św. Barbary w Boguszowicach zakupiono nowe organy i dwa witraże z wizerunkami św. Jacka i św. Jadwigi.

Zezwolenie na budowę kościoła na boguszowickim osiedlu zostało wydane dopiero w 1973 roku, a prace rozpoczęto w marcu 1975 roku. Budowa dała mieszkańcom osiedla pewien punkt odniesienia w poszukiwaniu osiedlowej tożsamości.

W końcu długo oczekiwana parafia św. Barbary powstała, a kościół poświęcono 17 grudnia 1977 roku. To ważne wydarzenie nie rozwiązało jednak problemów zaniedbanego osiedlowego życia religijnego.

O problemie tym mówi ks. dziekan Rudolf Myszor, od 12 lat proboszcz parafii p.w. św. Barbary: - *W naszej parafii nie brakuje trudności. Prawie każdy z mieszkańców osiedla przyznaje się do katolicyzmu, jednak w niedzielę na msze święte przychodzi zaledwie około 5 tysięcy ludzi czyli 33 procent ogółu, kołędę zaś przyjmuje 80 procent parafian. Owa niesystematyczność w praktykach religijnych związana jest m.in. z tym, że 80 procent parafian to ludzie przyjezdni, którzy przybyli z regionów Polski o innych tradycjach, co rodzi określone trudności w dostosowaniu się do "śląskiej pobożności". Chociaż św. Barbara, jest czczona, a 1 grudnia ub. r. z naszego kościoła parafialnego telewizja transmitowała barbórkową mszę św., na życie religijne w naszej parafii rzutuje pijaństwo, rozwody i bieda, która czasami bywa zawiniona. Dla zaniedbanych dzieci w naszej parafii powstała Fundacja Pomocy Dzieciom Rybnika-Boguszowic. Fundusz ten tworzą darowizny kopalni "Jankowice", Przedsiębiorstwa Transportu Kolejowego i Gospodarki Kamieniem, firmy "Hal-Rek", a wspomagają go doraźnie właściciele niektórych sklepów. Z funduszu tego opłacane są obiady w szkolnych stołówkach dla dzieci - około 50. Najbardziej potrzebujące dzieci są wskazywane przez nauczycieli.*

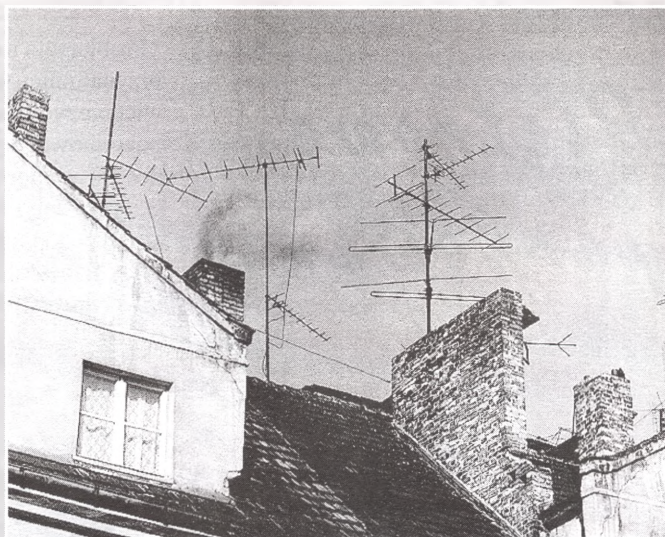
Rada Dzielnicy w Boguszowicach Osiedlu i tamtejsi radni nie od dzisiaj otrzymują pytania od mieszkańców o możliwości zmiany ogrzewania na centralne w starych blokach. Zainteresowani mieszkańcy, którzy "za tym chodzą" są skłonni partycypować w kosztach modernizacji i mówią w siedzibie Rady Dzielnicy - *Będziemy za wami głosować, ale załatwcie nam to do pięciu lat!* Trzeba bowiem pamiętać, że na osiedlu w Boguszowicach jest około 100 starych bloków z lat 50. i 60., ciągle opalanych piecami węglowymi. Jedynie nieliczni mieszkańcy zainstalowali ogrzewanie gazowe lub elektryczne. Nie dość, że opalanie węglem zatruwa środowisko, samochody go dowożące niszczą chodniki i trawniki pod blokami. Wielu mieszkańców skarży się na popękane kominy i brak ciągu w wyeksploatowanych piecach.

O konieczności zmniejszenia tzw. niskiej emisji są prze-

Chcemy centralne!

konani nie tylko ekolodzy, ale i władze samorządowe. Realiści uważają jednak, że objęcie bloków systemem centralnego ogrzewania nie będzie łatwe. Czy mieszkańcy będą w stanie pokryć część kosztów, czy będą systematycznie opłacać c.o. skoro, niektórzy nie płacą nawet czynszu?

Tymczasem w lutym br. na spotkaniu z mieszkańcami radni z tej dzielnicy Stanisław Przeliorz i Eugeniusz Franke zobowiązali się problem ten przedstawić na sesji Rady Miasta Rybnika.

Na dachach około stu starych bloków w Boguszowicach sterczą dymiące kominy.

Rodzina Hagiel

- Nasz blok przy ulicy Kuboszka - mówi pani Krystyna Hagiel - powstał

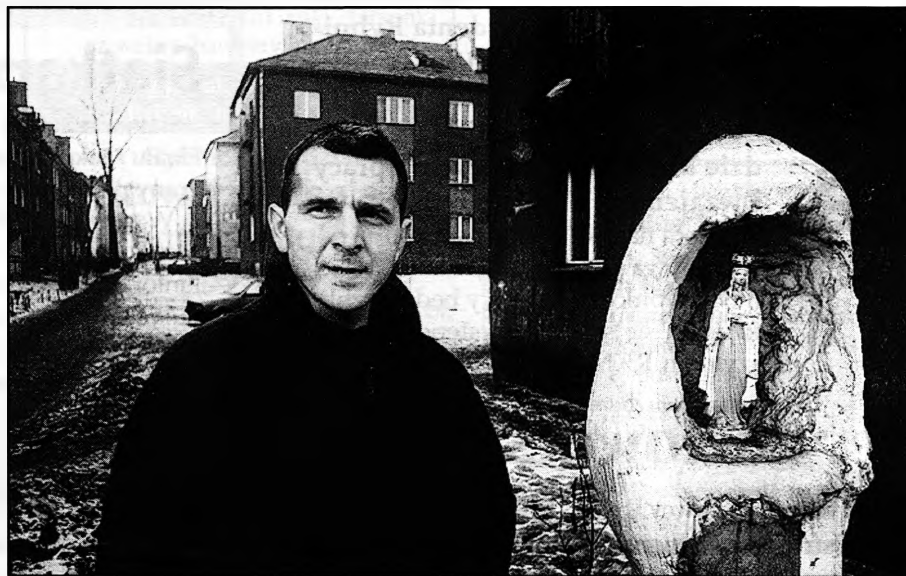
około 30 lat temu. My mieszkamy tu dopiero od 14 lat, a pochodzimy z Dolnego Śląska. Tam, we Lwówku Śląskim, urodził się w 1980 roku nasz syn Sławek. Najpierw do Boguszowic przyjechał mąż... - Było to w 1981 roku - mówi pan Eugeniusz. Zamieszkałem w hotelu robotniczym i podjąłem pracę jako górnik w kopalni "Jankowice". Już po roku, ze względu na chorobę syna, dostaliśmy to mieszkanie. Wtedy były tu jeszcze piece węglowe. Teraz trochę się zmieniło. Zainwestowaliśmy ostatnio w nowoczesne ogrzewanie gazowe i wcale tak dużo nie płacimy. W tym roku planujemy też wyremontować łazienkę, liczymy również na zmianę okien przez administrację. - Mężowi zostało jeszcze 10 lat do emerytury - dodaje pani Krystyna. Nie wykluczamy, że wrócimy wtedy w swoje rodzinne strony. Bo przecież ciągnie do rodziny, w jeleniogórskie. Jeździmy tam systematycznie, choć to aż 350 km. Spędzamy tam w sumie około 2 miesiące w roku. Ale na mieszkanie w Boguszowicach nie narzekamy. Mieszkamy w dobrym miejscu, choć wiemy, że w innych klatkach blokowych są kłopoty z pijakami. Sławek chodzi do Domu Kultury grać w szachy i trochę się boimy posyłać go samego...

Mieszkańcy Boguszowic o swoim osiedlu

Janusz Hausler

- Na boguszowickim osiedlu mieszkam już 35 lat czyli od urodzenia - mówi Janusz Hausler. - Jestem zadowolony i wcale nie mam zamiaru stąd się wyprowadzać. Koło mojego bloku na rogu Patriotów i Lompy, gdzie mieszkam od lat 15 był niewielki nieużytek i tu w maju ub. roku postanowiłem zrobić małą "oazę". Pomagał mi trochę sąsiad, pan Wuwer. Wybudowałem cementową kolumnę z grotą, a w środku postawiłem figurkę Matki Boskiej Licheńskiej, miejsce to ogrodziłem, posadziłem kwiaty... Czasami widzę jak ktoś przeżegna się przed wizerunkiem Matki Boskiej, chociaż znaleźli się ludzie, którym figurka przeszkadzała. Skarżyli się na mnie w Administracji Budynków Mieszkalnych, gdzie zresztą pracuję. Były to dla mnie trudne chwile, ale pomógł mi mój kierownik Dominik Kuczera. Myślę, że teraz już wszyscy tę oazę zaakceptowali - stoi już dziewiąty miesiąc i nikt jej nie zniszczył, a przecież

różne lumpy się tu kręcą. Myślę nawet by na wiosnę zasadzić wokół choineczki i zamontować oświetlenie. Chętnie też wziąłbym się do ulepszenia placu zabaw obok mojego bloku...

**Materiały dotyczące dzielnicy
Boguszowice Osiedle
zebrał i opracował
oraz zdjęcia wykonał
Marek Szoltysek**

Sportowcy u prezydenta

W ostatni dzień lutego prezydent Józef Makosz spotkał się z wybitnymi rybnickimi sportowcami, którzy w ub. roku zdobyli przynajmniej medale mistrzostw Polski.

W spotkaniu uczestniczyło 20 sportowców wraz ze swoimi trenerami. Najlepszym sportowcem Rybnika za 1996 rok został olimpijczyk z Atlanty, żeglarz Mirosław Małek. W spotkaniu uczestniczył także siedemnastoletni Robert Ogorzałek, który na Olimpiadzie Specjalnej w Toronto zdobył brązowy, srebrny i złoty medal. Najlepsi sportowcy Rybnika otrzymali pamiątkowe tabliczki oraz nagrody pieniężne, które zasilą klubowe kasy.

Wśród wyróżnionych sportowców znalazła się znakomita szachistka Monika Bobrowska

Szachiści w Pucharze Europy

Decyzją Polskiego Związku Szachowego szachistki MKSZ Rybnik będą reprezentowały Polskę w majowych rozgrywkach o Klubowy Puchar Europy.

Oto skład naszego zespołu: M. Bobrowska, A. Szczygieł, M. Kupeczak, A. Matras, A. Chmielińska i E. Janiszyn.

Działacze MKSZ starają się pozyskać na występy pucharowe aktualną mistrzynię świata do lat 18 Martę Zielińską.

szachy

Dwa medale szachistów

W Nadolu koło Gdańska odbyły się Mistrzostwa Polski juniorów w szachach.

W imprezie tej wystąpiło 12 młodych szachistów z Rybnika. W konkurencji dziewcząt do lat 10 reprezentująca RMKS Rybnik Marta Szydłowska zdobyła premii udziałem w Mistrzostwach Europy srebrny medal, a Mateusz Kulesza wywalczył brąz wśród dziesięciolatek.

RKM Roger

W obecności prezydenta Rybnika J. Makosza dyrektor spółki Ger-Pol i prezes Rybnickiego Klubu Motorowego podpisali w Urzędzie Miasta umowę o współpracy i wzajemnych świadczeniach.

Kwota na jaką opiewa sponsoringowa umowa jest objęta tajemnicą. Na jej mocy rybniccy żuźlowcy będą w zbliżającym się sezonie występować pod szyldem RKM - Roger Rybnik.

żuźel

Żuźlowe sparringi

31 marca żuźlowcy RKM - Roger Rybnik spotkaniem w Ostrowie zainaugurują kolejny sezon drugoligowy.

Zanim jednak rozpocznie się walka o ligowe punkty, rybniczanie rozegrają kilka pojedynków sparingowych. 20 marca wystąpią na torze w Opolu, zaś dwa dni później w Częstochowie.

Natomiast w niedzielę 23 marca o godz. 14.30 na rybnickim torze zmierzą się z Włóknierzem Częstochowa, zaś 26 marca o godz. 15.30 podejmować będą drużynę z Wrocławia.

Siatkarze w finale

Siatkarze RMKS Rybnik wywalczyli awans do Finału Makroregionalnego, który zostanie rozegrany pod koniec marca w Bielsku-Białej.

W turnieju półfinałowym zajęli drugie miejsce, wyprzedzając trzecią drużynę o 0,024 pkt. Juniorzy młodszy sekcji siatkówki RMKS występujący w Lidze Śląskiej uplasowali się w końcowej tabeli na 4 - 5 miejscu.

siatkówka

Koszykarze zakończyli sezon

Dobiegły końca rozgrywki III ligi koszykówki mężczyzn, w których o ligowe punkty walczyli zawodnicy MKKS Rybnik.

W końcowej tabeli rybniccy koszykarze uplasowali się na 8 miejscu na 12 drużyn, choć przez długi czas utrzymywali się w granicach 3 - 4 miejsca.

koszykówka

Agencja Reklamy "Gazety Rybnickiej" zatrudni pracowników

Kontakt INFOMAX, Rybnik, ul. Wiejska 7, tel. 42-26-451 w. 222, 217

Sklep HADAR

poleca: łączniki i rury do instalacji wodociągowej typu Genova (klejone) oraz polipropylen (na zgrzewanie), a także miedziane.
Oferujemy również materiały instalacyjne.

ADAR

oferuje usługi w zakresie ślusarstwa, instalowania urządzeń ogrzewczych (centralne, gazowe) oraz wod.-kan., plastik, miedź, ocynk, murarskie, malarskie, tapeciarskie

Rybnik,
ul. Pelczyńskiego 5,
tel. 42-25-656
czynny całą dobę

BEZPŁATNE PORADY PRAWNIKA

w "Gazecie Rybnickiej"

W piątki w godz. 15.00 -17.00
w siedzibie naszej redakcji
(Rynek 12a, tel. 42-28-825)
dyżuruje prawnik udzielający
bezpłatnie porad

Pomieszczenie biurowe do wynajęcia

(24m², dwa telefony)
w biurowcu "Prefrow"
(centrum Rybnika)
ul. Wiejska 7,
tel. 42-26-451 w. 222, 217

Usługi w zakresie

dziewiarstwa ręcznego:

swetry, bluzeczki, sukienki, garsonki
z wełny, bawełny, mohairu

Irena Biegała, ul. Wyzwolenia 10/48,
Rybnik, tel. 42-23-670

Rybnicki Oddział Stowarzyszenia Chorych na Cukrzycę

organizuje

trwający od 23 kwietnia do 6 maja br.
turnus leczniczo-rehabilitacyjny

w Dźwirzynie.

Zapisy chętnych odbywać się będą w siedzibie Stowarzyszenia ul. B. Chrobrego 25 (budynek przed SP nr 1) 19 i 20 marca br. w godz. od 16.00 do 18.00. Obowiązywać będzie kolejność zgłoszeń.

EKSPRESS

Rybnik, Reja 2

Wywoływanie negatywów w procesie c-41 i wykonywanie odbitek w ośmiu formatach. Terminy od 1 do 24 godzin.

4 zdjęcia paszportowe - tylko 6 zł,-

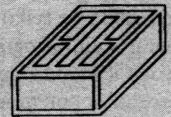
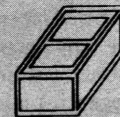

PUSTAKI ŻUŻLOWE

oferuje

Wytwórnia Rybnik-Golejów

tel. (0-36) 42-23-504
do godz. 16⁰⁰
(0-36) 42-28-616
po godz. 16⁰⁰

14 cm	WYSOKOŚĆ	14 cm
12 cm	SZEROKOŚĆ	12 cm
38 cm	DŁUGOŚĆ	38 cm

WYCENA NIERUCHOMOŚCI

Uprawniony Rzecznawca Majątkowy
mgr inż. Krzysztof URBANČZYK
tel. 42-27-616

Zarząd Zieleni Miejskiej w Rybniku

Dział Usług Pogrzebowych

ul. Rudzka 70 b

/Cmentarz Komunalny -tel. 28-991/

oferuje następujące usługi:

- *wynajęcie karawanu
  - *całodobowy przewóz zwłok
  - *szeroki asortyment trumien
  - *kosmetykę, ubranie i przechowanie zwłok
  - *wynajęcie kaplicy do pogrzebu z możliwością odprawienia mszy św.
  - *usługi cmentarne
  - *zamówienie wierców, palm, wiązanek, kwiatów
  - *możliwość załatwienia orkiestry
  - *wynajęcie autobusu
- Możliwość załatwienia formalności pogrzebowych również w Zakładzie Anatomopatologii w Orzepowicach przy ul. Energetyków 46.

Ceny konkurencyjne

Hity na marzec!

GMPiK

Sp z o o

Klub Międzynarodowej Prasy i Książki
Rybnik, ul. Sobieskiego 18

John Brookes - WIELKA KSIĘGA OGRODÓW - SZTUKA ZAKIADANIA I PIELĘGNACJI

To książka, a właściwie księga, którą powinni mieć pod ręką wszyscy, którzy zamierzają ogród założyć, a potem go pielęgnować, ale i również i Ci, którzy lubią się tylko rozkoszować pięknymi fotografiami. Poznamy różne typy ogrodów, sposoby ich zakładania, doboru i zastosowania roślin, a potem ich pielęgnacji i konserwacji urządzeń - od ogrodzeń do skrzynek na kwiaty.

Jan Kwaśniewski, Marek Chyliński - DIETA OPTYMALNA

Książka wydana przez "Dziennik Zachodni" przybliża sylwetkę oraz działania dr. Jana Kwaśniewskiego, popularyzatora kontrowersyjnej diety wysokotłuszczowej.

Nikolaus Lenz - KSIĘGA 1000 DZIECIĘCYCH PYTAŃ

1000
DZIECIĘCYCH
PYTAŃ

I odpowiedzi, gdyż na każde pytanie dziecko otrzymuje odpowiedź zawartą w krótkim, często dowcipnym, kilkudzaniowym tekście. Książka może być pomocą dla rodziców ciekawskich, wciąż pytających *dłaczego*, dzieci.

NO DOUBT - Tragic Kingdom

Krążek CD z notką *No. 1 in America*.

Czternaście utworów o bardzo zróżnicowanym charakterze, pobrzmiewają w nich gorące rytmy reggae, motywy wschodnie, czysty rock, wiele muzycznych cytatów i stylistycznych zapożyczeń. Interesująco, zmysłowy głos wokalistki Gwen Stefani.

Komitet Organizacyjny wystawy poświęconej Rybnickiemu Inspektoratowi Armii Krajowej, zwraca się z prośbą do żyjących akowców i ich rodzin o wypożyczenie posiadanych dokumentów (zdjęć, wspomnień i innych materiałów) na temat działalności AK w naszym rejonie. Materiały prosimy składać w Muzeum w Rybniku. Gwarantujemy zwrot wypożyczonych dokumentów. Będziemy wdzięczni za wszelką pomoc w zorganizowaniu wystawy.

Zapraszamy do świątecznej zabawy, która polega na podaniu prawidłowych odpowiedzi na cztery, ilustrowane rysunkami w kruszonkach, pytania związane z naszym miastem. Pod każdym z nich podajemy trzy wersje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawdziwa.

Pod rysunkiem drukujemy kupon konkursowy, w który należy wpisać literkę odpowiadającą prawidłowej odpowiedzi.

Na naklejone na kartce pocztowej kupony czekamy do 9 kwietnia br. Należy oczywiście również napisać swoje imię, nazwisko i adres. Wśród czytelników, którzy odpowiedzą prawidłowo na wszystkie pytania rozdajemy atrakcyjne nagrody.

Na ekranach...

KINO "PREMIEROWE" TZR

17.03. godz. 21.00; 18 - 19.03. godz. 17.00, 19.30; 20.03., godz. 17.00; 22 - 26.03. godz. 17.00, 19.00 - **Evita**, bryt.- ameryk.
21.03. godz. 20.00; 22.03. godz. 17.00, 19.00; 24.03. godz. 17.00; 25 - 26.03. godz. 17.00, 19.00 - **Eddie**, USA
31.03. godz. 17.00, 19.00 oraz 1 - 6.04. - **Marsjanie atakują**, USA

DKF "EKAN" przy TZR

17.03. godz. 19.00 - **Dzieci jeszcze gorszego Boga**, RFN
24.03. godz. 19.00 - **Nelly i pan Arnaud**, franc.

Kino "APOLLO"

14 - 23.03. godz. 16.30, 18.00 - **Kosmiczny mecz**, USA
14 - 20.03. godz. 19.30 - **Olimp**, USA

Kino "ZEFIR" - DK Boguszowice

16 - 20.03. godz. 17.00, 19.00 - **Szalona odwaga**, USA
23 - 27.03. godz. 17.00, 19.00 - **Wyspa doktora Moreau**, USA
30.03. - 4.04. godz. 17.00, 19.00 - **Ostatni sprawiedliwy**, USA

Kino "WRZOS" - DK Niedobczyce

21.03. od godz. 7.45 - seanse dla szkół - **Okup**,
oraz **Dzwonnik z Notre Dame**, USA
23.03. godz. 17.00 - **Ostatni sprawiedliwy**, USA

TELEFONY ALARMOWE

Pogotowie Ratunkowe:	999, 42-23-666
Straż Pożarna:	998, 42-22-277
Policja:	997, 42-21-091
Straż Miejska:	42-27-254 w godz. 6 ⁰⁰ -22 ⁰⁰
Pogotowie Weterynaryjne:	42-22-461
Pogotowie Gazowe:	42-23-419 po godz. 15 ⁰⁰ 45-53-791
Pogotowie Energetyczne:	42-210-71
Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne:	42-23-681, 42-26-192, 42-26-647
Pogotowie Komunikacji Miejskiej - Dyspozytor:	42-21-820
Pogotowie Ciepłownicze:	42-24-956, 42-24-645
Pomoc Drogowa:	42-27-569
Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe:	42-26-599
Pogotowie Ratunkowe Kolejowe:	42-22-638
Pogotowie Ratownictwa Górniczego:	45-51-289
Pogotowie Zimowe:	42-21-233
Miejski Ośrodek Dyspozycyjny:	42-21-000

TELEFONICZNE SŁUŻBY INFORMACYJNE

Informacja: PKS 42-22-242, PKP 42-23-009, WPK 42-21-820	
Informacja o numerach telefonów:	913
Nadawanie telegramów:	905
Zamawianie rozmów międzymiastowych:	900
Budzenie telefoniczne:	900
Zegarynka:	926
Informacja i reklamacja międzymiastowa:	909
Zamawianie rozmów międzynarodowych:	901
Postój taxi: 236-60, 286-60, Radio taxi:	42-27-000
Postój taxi bagażowych: ul. Młyńska:	42-23-561
Hasło "KRYZYS" - sobotnio-niedzielne,	
całodobowe dyżury psychologów:	42-26-876
(izba przyjęć szpitala psychiatrycznego, ul. Gliwicka 33)	

ZIMOWE TELEFONY AWARYJNE

- Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Rybnik, ul. Górnosłaska 19,	42-26-192, 42-23-681
- Zakład Energetyki Ciepłej Rybnik, ul. Winklera 5,	42-24-645, 42-24-956
- Rejon Energetyczny Rybnik, ul. Sławików 3,	42-21-071 (-4)
- Zakład Gazowniczy ROW Świerklany, ul. Wodzislawska 14,	45-53-791
- Rybnicka Spółdzielnia Mieszaniowa Rybnik, ul. Wyzwolenia 35,	42-21-014, 42-21-401
- Miejski Ośrodek Dyspozycyjny Prezydenta Miasta Rybnika Komenda Rejonowa Państwowej Straży Pożarnej,	42-21-000
- Całodobowy dyżur akcji zimowej Rybnickie Służby Komunalne Rybnik, ul. Jankowicka 41,	42-23-731
- DODP Katowice Zarządu Dróg w Rybniku ul. Jankowicka 49,	42-27-478, 42-27-479

GAZETA RYBNICKA

**12.000
NAKLADU GRATIS!**

CENY REKLAM I OGŁOSZEŃ:

wewnątrz numeru

ogłoszenia drobne - 1,6 zł/cm ²	
cała strona	- 840 zł
1/2 strony	- 420 zł
1/4 strony	- 210 zł

**NAJWIĘKSZY
LOKALNY NAKŁAD
TWOJEGO OGŁOSZENIA**

OKŁADKA (tylna - pełny kolor):

strona ostatnia	
cała strona	- 1607 zł
1/2 strony	- 803 zł
1/4 strony	- 402 zł
strona wewnętrzna	
cała strona	- 1435 zł
1/2 strony	- 717,5 zł
1/4 strony	- 358,75 zł

**NAJLEPSZY BEZPOŚREDNI
BEZPŁATNY KOLPORTAŻ**

RABATY:

cykl 3 emisji	- 10%
cykl 6 emisji	- 15%
cykl 12 emisji	- 20%
ceny netto + 22% VAT	

**Biuro ogłoszeń:
INFOMAX,
Rybnik, ul. Wiejska 7,
tel. 42-26-451 w. 222, 217**

GAZETA RYBNICKA. Miesięcznik samorządowy.

WYDAWCA: "Mała Scena Rybnicka"
na zlecenie Rady Miasta.

REDAKTOR NACZELNA: Wiesława Różańska.

REALIZACJA: INFOMAX

BIURO OGŁOSZEŃ: INFOMAX, Rybnik,
ul. Wiejska 7, tel 42-26-451 w. 222, 217 od 8.00 do 14.00

Zastrzegamy sobie prawo skracania tekstów i zmiany tytułów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

NASZ ADRES:
44-200 Rybnik
Rynek 12a (oficyna)
Skrytka pocztowa 96
tel./fax 42-28-825
Redakcja czynna
od poniedziałku do piątku
od 9.00 do 17.00

GAZETA RYBNICKA

Pani Anna pochodzi nie tylko z długowiecznej rodziny - jej siostra Maria ukończyła 93 lata, brat Emanuel 86 - ale również dzielnicy, gdyż w Orzepowicach żyje co najmniej kilkanaście osób, które ukończyły 90 rok życia.

Pani Anna mieszka wspólnie z bratem, bratową Jadwigą oraz bratanicą Urszulą, która opiekuje się ciotką i rodzicami. Anna Skrzypiec zajmuje pokój, w którym się urodziła i gdzie otoczona jest sprzętami znanymi jej od dziesiątków lat. - *Tu czuje się najlepiej, starych ludzi się nie przesadza...* - mówi bratanica Urszula.

W dniu urodzin sędziwą solenizantkę odwiedzili prezydent Józef Makosz, sekretarz miasta Daniela Lampert, szefowa USC w Rybniku Elżbieta Sojka oraz przewodniczący Rady Dzielnicy Orzepowic Jerzy Widera. Pani Anna, w dobrej formie fizycznej i psychicznej przyjęła życzenia, kwiaty i kosz smakołyków, a także wychyliła na toast lampkę szampana. Popłynęło gromkie "200 lat", a przy kawie i kołoczach rodzina pani Anny opowiadała o kondycji solenizantki, swoich losach i problemach życia w dzielnicy Orzepowic. Wyrażono też nadzieję na spotkanie w tym samym miejscu za rok! Pani Annie życzymy wielu jeszcze lat w zdrowiu!

101 urodziny obchodziła najstarsza mieszkanka Rybnika Anna Skrzypiec!

W dniu urodzin sędziwą jubilatkę odwiedzili prezydent Józef Makosz oraz przewodniczący Rady Dzielnicy Jerzy Widera. Zdj.: sol

Złote Gody

W rybnickim Ratuszu odbyła się kolejna uroczystość wręczenia obchodzącym Złote Gody parom medalu *Za długoletnie pożycie małżeńskie*.

Tym razem wiceprezydent Jerzy Kogut udekorował siedem par małżeńskich: **Lucję i Maksymilianą Buchalików, Marię i Antoniego Gatnarczyków, Helenę i Józefa Goczolów, Anastazję i Gerharda Grabców, Reginę i Wincentego Mierów, Elżbietę i Teodora Mierów** oraz **Helenę Piecha**, której mąż **Remigiusz** uroczystości nie doczekał.

Bracia **Wincenty i Teodor Miera** swoje wybranki - **Reginę i Elżbietę** - poślubili tego samego dnia w kościele Chrystusa Króla w Golejowie w 1946 roku. Wspólny był ślub wspólna weselna zabawa. Oba małżeństwa do dziś mieszkają niedaleko siebie w Golejowie, odwiedzają się, razem przeżywają radości i troski - jak to w rodzinie. Starszy o dwa lata Wincenty całe życie przepracował na kolei, w tym wiele lat jako kierownik pociągu. Doczekał się z żoną trzech córek, dziewięciorga wnuków, troje prawnuków. Teodor pracował w hucie Silesia, był też wójtem Golejowa aż do połączenia go z Rybnikiem. Teodor i Elżbieta mają dwóch synów i pięciorgo wnuków.

Wszystkim jubilatkom składamy najserdeczniejsze życzenia długich jeszcze lat w zdrowiu i pomyślności.

Zdj.: Wacław Łękowski

NIGHT CLUB „BOMBAJ”

Restauracja
„Balladyna”
mieszcząca się
w Teatrze
Ziemii Rybnickiej,
czynna
w godz. 12⁰⁰-23⁰⁰
informuje
o nowoostwartym
NIGHT CLUBIE
„BOMBAJ”.

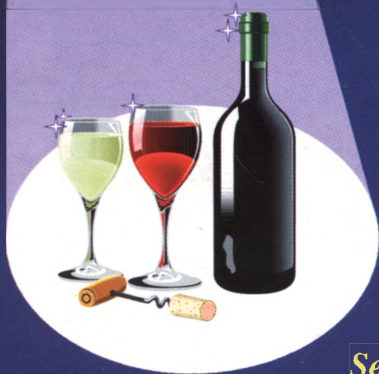
Rybnik, ul. Saint Vallier 1
(wejście od strony Biblioteki Miejskiej)
tel. 4227395, 4222585, 7395829

Restauracja i NIGHT CLUB
„BOMBAJ” organizuje:
stypy, wesela, komunie,
bankiety, sympozja, bale,
dyskoteki.

Nasze atuty to:

- bardzo korzystne ceny
- komfortowe warunki
w zmodernizowanym
wnętrzu
- znakomita kuchnia
- profesjonalna obsługa

Serdecznie zapraszamy!

DOMEL s.c.

Rybnik, ul. Żorska 10
tel./fax 422 55 07, 422 11 84,
422 66 16

KLIMATYZACJA WENTYLACJA

Autoryzacja Vitroservice Clima, Daikin, Sanyo, Electra

SYSTEMY ALARMOWE

Kontrola dostępu, telewizja przemysłowa
Autoryzacja Techom
Koncesja MSW

DOMOFONY, VIDEODOMOFONY

Autoryzowany dystrybutor Miwi-Urmet

*Spokojnych i radosnych Świąt Wielkanocnych
życzy firma **DOMEL***

**RYBNICKIE
PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLOWE**

DYREKCJA:

44-200 Rybnik, ul. Cegielniana 14, tel./fax (0-36) 42 270 97

Prowadzi sprzedaż hurtową i detaliczną:

1. Hurtowa sprzedaż

- art. monopolowe
- napoje
- przetwory zbożowo-mączne

Rybnik, ul. Powstańców 71 tel. 42 219 65
ul. Rzeczna 6, tel. 42 217 54

- wyroby cukiernicze
- koncentraty spożywcze
- przetwory owocowo-warzywne

Rybnik, ul. Młyńska 4, tel. 42 223 22
ul. Rzeczna 6, tel. 42 217 54

2. Sprzedaż detaliczna - po cenach półhurtowych

Zapraszamy na zakupy do sklepów:

- Rybnik, ul. Rzeczna 6 (obok targowiska)
- Rybnik, ul. Kościuszki 66 - sklep „Hurtownik”
- Rybnik, ul. Miejska 10
- Rybnik, ul. Wawelska 27
- Rybnik, ul. Piasta 21
- Rybnik-Boguszowice, Plac Pokoju 26

BIURO PODRÓŻY LICENCJA ORBIS

Andrzej Korbasiewicz

ul. M.Reja 2
44-200 Rybnik
tel.: 036 4226284, 4222585
fax: 4227395

ul. Szeptyckiego 17
44-240 Żory
tel./fax: 036 434124
434208

Szanowni Państwo!

Biuro Podróży „ORBIS” Rybnik oraz filia w Żorach, pro-
ponuje Państwu bogatą ofertę PBP „ORBIS” oraz
niemieckiego **Biura Podróży „TUI”**.

Jako nowość w sezonie 1997 wprowadzamy system
„**Last minute**” - czyli wczasy na ostatnią chwilę - za
znacznie niższą cenę.

Ponadto oferujemy:

- ▲ bilety wszystkich linii lotniczych
- ▲ bilety promowe - Morze Bałtyckie, Adriatyckie
Śródziemne, Północne
- ▲ bilety autokarowe
- ▲ ubezpieczenia

Zapraszamy do korzystania z naszych usług!